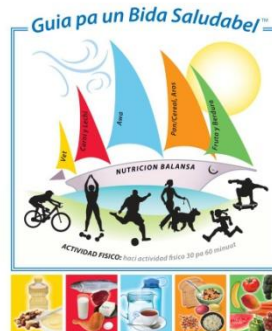

Stichting voor Volkshygiëne van Het Wit Gele Kruis Aruba
Sinds 1959 ten dienste van de Arubaanse gemeenschap

Jaarverslag 2014

Afdeling Gezondheids Voorlichting en Opvoeding

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1.Stevig Ouderschap of Mayor Firme	4
2.De Tienermoederconsulent	5
3.De diëtiste	5
4.Praktijkondersteuners	6
Hoofdstuk 1. Inleiding.....	7
a) Folder Stevig Ouderschap	7
b) De vragenlijst.....	8
c) Huisbezoekdossier.....	9
d) SO kaarten	9
e) Supervisiebijeenkomsten	10
Hoofdstuk 2. Samenwerking met instanties.....	11
Hoofdstuk 3. Overzicht Dakota.....	14
3.1 Overzicht wijk Dakota: Periode : November 2013 t/m December 2014.....	14
Hoofdstuk 4. Overzicht Oranjestad.....	21
Overzicht wijk Oranjestad; Periode: November 2013 t/m December 2014.	21
Hoofdstuk 5. Activiteiten.....	28
5.1 Activiteiten gedurende het jaar 2014	28
5.2.Vertegenwoordiging door GVO-personeel in 2013	29
Hoofdstuk 6.Overzicht knelpunten Stevig Ouderschap.....	30
6.1 Knelpunten Stevig Ouderschap.....	30
6.2 Blik in de toekomst.....	30
Hoofdstuk 7. De Tienermoederconsulent	31
7.1 Wat houdt een tienermoederconsulent in?	31
7.2 Wat zijn de taken van de tienermoederconsulent?	31
Preventieve interventies:	32
Curatieve interventies	32
7.3 Met welke instanties werkt de tienermoederconsulent samen?	35
7.4 Aantal tienermoeders per wijk	38
7.5 Aantal tienermoeders per maand	39
7.6 Contact met vader.....	40
7.7 Leeftijd van de tienermoeder	41

7.8 Leeftijd van de vader	42
7.9 School/werk van de tienermoeder	43
7.10 School/werk van de vader	44
7.11 Aantal tienermoeders in de leeftijd 18 en 19 jaar met één of meer kinderen.....	45
7.12 Afkomst tienermoeder	46
7.13 Blik in de toekomst	47
Hoofdstuk 8. De Diëtiste	48
8.1 ATCO concrete	48
8.2 Curso Furturo Mayor	49
8.3 Privé lezingen	50
8.4 Lezingen bijgewoond	50
8.5 Algemene bijeenkomsten	51
8.6 Privé consulten	51

Voorwoord

De afdeling Gezondheidsvoorling en Opvoeding (GVO) is een nieuwe afdeling bij Stichting Wit Gele Kruis Aruba (WGK) en bestaat sinds Juni 2012. Onder deze afdeling vallen de volgende drie afdelingen:

1. Stevig Ouderschap of Mayor Firme

Stevig Ouderschap (SO) is een nieuw project dat vanuit Nederland in Aruba is geïntroduceerd. (In Nederland bestaat dit project al meer dan 10 Jaar). Dit werd gedaan naar aanleiding van het onderzoek: 'Con nos ta trata "nos futuro"?' ('Hoe gaan we om met "Onze toekomst"?'), verricht door mevrouw drs. Helen Guda in 2008 in opdracht van CEDE Aruba. Uit dit pilotonderzoek bleek dat 1 op de 15 kinderen een van de vormen van mishandeling heeft meegemaakt. Resultaten van dit onderzoek hebben bevestigd wat hulpverleners in het sociale veld al hadden geconstateerd, namelijk dat de problematiek van de mishandeling en verwaarlozing van kinderen op Aruba groot is. Het bestrijden, maar nog meer het voorkomen van kindermishandeling en verwaarlozing moet de hoogste prioriteit krijgen.

Wil en Maryla tijdens een huisbezoek

De Missie van het project SO of Mayor Firme is:

Door middel van Selectieve Interventie en Vroege Interventie een bijdrage leveren aan het voorkomen van kindermishandeling en verwaarlozing op Aruba.

De Visie van het project SO of Mayor Firme is:

Binnen drie jaar zal het project SO integraal deel vormen van de diensten die het WGK aanbiedt aan haar cliënten en dit zal er voor zorgen dat de groep ouders die een verhoogd risico heeft op opvoedingsproblematiek geïdentificeerd wordt en hulp aangeboden krijgt die zal helpen in het voorkomen en vroeg signaleren van kindermishandeling en verwaarlozing.

Doelen van het project SO of Mayor Firme:

- Voorkomen van opvoedingsproblematiek en zo ook voorkomen van risicofactoren voor kindermishandeling en verwaarlozing.
- Signaleren van risico's bij ouders
- Het bieden van vrijwillige hulp aan ouders die vallen binnen een risico categorie voor kindermishandeling en verwaarlozing.
- Het tijdig doorverwijzen van ouders voor hulp op andere gebieden die ook van negatieve invloed kunnen zijn op de opvoedingssituatie.

2.De Tienermoederconsulent

Sinds 1 Juni 2011 is de functie Tienermoederconsulent geïntroduceerd. Dit naar aanleiding van de hoge percentage tienerzwangerschappen op Aruba, door de jonge leeftijd waarop de tieners zwanger raken en al de problemen die dit met zich meebrengt. Deze nieuwe functie is tweeledig namelijk preventief en curatief. In hoofdstuk zeven van dit verslag volgt er een uitgebreide beschrijving van deze nieuwe functie

3.De diëtiste

De diëtiste participeert aan prikacties bij verschillende bedrijven, geeft lezingen op cursussen, geeft adviezen aan ouders tijdens bureau tandzorg en voeding. Ook geeft ze consulten op haar kantoor in de Zorgwinkelmagazijn te Paradera aan cliënten die doorverwezen worden door de huisartsen.

De diëtiste tijdens een consult

4.Praktijkondersteuners

Sinds Juli 2012 zijn er ook Praktijkondersteuners Huisartsenpraktijk (POH) in dienst van het WGK. De laatste jaren zijn er meer patiënten met een chronische ziekte die tijd en aandacht vergen van de huisartsen. Door praktijkondersteuners te introduceren kan de arts meer tijd besteden aan nieuwe patiënten. De praktijkondersteuner kan dan genoeg tijd nemen om de patiënt voorlichting, adviezen, instructie en educatie te geven en zonodig ook aan diens leefomgeving.

Doel van de functie is om medisch – inhoudelijke huisartsgeneeskundige zorg te verlenen, vooral aan patiënten met een chronische aandoening. De praktijkondersteuner werkt volgens de richtlijnen van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en volgens standaarden, protocollen en planning. Vier verpleegkundigen zijn aangenomen om zo tien huisartsen van zowel “p’ariba als p’abow” di brug te ondersteunen. Ze werken zelfstandig, verzorgen elk hun eigen spreekuur en rapporteren in het patientendossier en/of Pro-medico.

Gedurende het jaar 2014 waren er zes praktijkondersteuners in dienst van het WGK

De eerste drie praktijkondersteuners in dienst van het Wgk

Hoofdstuk 1. Inleiding

In 2011 besloot het Wit Gele Kruis om lid te worden van SO in Nederland. Elk jaar moet er een lidmaatschap worden betaald om SO in onze organisatie te mogen uitvoeren. Om alles volgens de regels te laten verlopen is er een convenant, tussen het WGK en het bestuur van SO, ondertekend. Een convenant wordt opgesteld om de kwaliteit van de uitvoering van de methode te kunnen waarborgen. Deze methode bestaat al meer dan tien jaar in Nederland en wordt in 156 gemeentes aangeboden.

In september 2011 heeft het gehele team van Ouder-, Kind- en Kraamzorg gedurende een week een training gevolgd. De training is gegeven door mw. Merian Bouwmeester, oprichter en voorzitter van het bestuur van SO en mw. Jose Van den Putte, die al meer dan 10 jaar de functie uitoefend van SO-verpleegkundige. Op Aruba is het project in Oktober 2011 gestart bij het WGK met twee gespecialiseerde verpleegkundigen (Maryla Solognier en Wil Mac-Jannet). CEDE Aruba zorgt er voor dat het project voor drie jaar financieel wordt ondersteund. Er werd besloten het project in twee wijken te starten namelijk Dakota en Oranjestad. Er zal meer personeel aangetrokken moeten worden om SO ook in andere wijken op Aruba aan te kunnen bieden. Het project biedt begeleiding bij gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben tijdens de opvoeding van hun kind. Doordat er tijdens de consulten op het consultatiebureau niet altijd genoeg tijd is om hier op in te gaan, is op Aruba het project 'Stevig Ouderschap' ingeluid.

SO maakt gebruik van materialen zoals folders, vragenlijsten, huisbezoekdossier en huisbezoekkaarten. Zowel folders als vragenlijsten zijn in vier talen beschikbaar.

a) Folder Stevig Ouderschap

Elk gezin krijgt bij de geboorte van het kind een folder en een vragenlijst uitgereikt door de medewerkers van de Kraamzorg. Beiden zijn beschikbaar in het Papiamentu, het Spaans, het Nederlands en het Engels.

Loke mayorman a bisa tocante e bishitnan na cas ...

✦ "Mi ta considera henter e proyecto aki sumamente positivo. E ta un guia perfecto cu ta contene conseho cu a yuda mi di bishita mas mientres cu na mi tempo mi tabata haya respuest completo como mama."

✦ "Mi ta contento cu mi a participa. Na probabla masha hopi mas di e proyecto aki."

✦ "Nos a cuminsa participa basta laat. Na cuminsamento mi tabatin mi dudan, pero despues m'a keda masha contento cu e atencion extra y e josten. Tabata un aña trabahando cu hopi satisfaccion, specialmente pa loke cu trata e parti menos bon di dje. Cu e consehonan, nos famia a bolbe bin para riba su pia."

✦ "Como mayorman nos a siña masha hopi. Esaki a enriquece e relacion cu nos yunan. Masha danki."

Si bo por tin pregunta, sea asina bon di tuma contacto cu bo consultorio.

Pa mas informacion bo por bishita tambe www.stevigouderschap.nl

Stevig Ouderschap

Haya un yiu y cri'e ta algo hopi special, aunque tin biaha cu paternidad por trece sintimentonan mixto cu ne. Cada mayor ta desea di alcansa lo mihó den e caso aki, pero pa varios mayor esaki ta resulta mas pisa cu pa un otro. Y ta net pa e mayorman aki Mayor Firme ta destina. Tin diferente situacion den cua nos por imagina nos mes cu apoyo extra ta berdaderamente bonbini.

✦ Como mayor bo por sinti bo insigur, si lo bo por haci tur cos bon pa bo yiu. E manera con bo ta anda cu bo yiu, hopi biaha ta relaciona cu e forma con antes bo mayorman tabata anda cu bo. Si como mucha bo tabatin cierto fexnan, toch bo por ta un mayor sublime, sin embargo, bo propio pasado por stroba bo. Hustamente como mayor bo por kibra e barera aki, esta, cu bo kier duna hopi, maske bo mes a haya poco.

✦ Bo no ta lanta un yiu bo so. Mayoría hende ta haci esaki cu nan pavela, apoyo pa un grupo di persona: familia, bisiña, amigo. Si e grupo aki ta hopi chikito, anto como mayor bo ta para bo so, loke ta haci cu tantamento di un yiu por ta mas pisa.

✦ Cu frecuencia mayorman ta haya nan mes bou di presion. Esaki por ta pa motibo di problema di un yiu, tal manera nacemento prematuro, deficiencia di malasa, of tambe pa motibo di problemaman propio. Si e tension crece, anto ta bira mas dificil tambe pa soluciona e conflicto cu otro. Y maske tur hende ta spera cu aló ta sinti bo masha fenomenal mes di por tin un yiu, toch den un situacion asina bo por sinti net lo contrario.

Dijis imagina cu tin hopi otro situacion di famia, pa cua un tiki extra apoyo ta bonbini - situacionnan pa cua Mayor Firme ta destina.

Stevig Ouderschap

Folder Stevig Ouderschap

b) De vragenlijst

Zowel vader als moeder krijgen een vragenlijst uitgereikt van de Kraamzorgverpleegkundige die ze moeten invullen.

De vragenlijst bestaat uit een algemeen gedeelte met vragen over het geboortegewicht van het kind, de leeftijd van de ouders en of ze wel of niet samenwonen. Het tweede gedeelte bestaat onder andere uit vragen die gebaseerd zijn op de kindertijd van de ouders zelf, de relatie tussen de ouders en steun die ouders krijgen vanuit hun omgeving.

Stevig Ouderschap

Waarom Stevig Ouderschap?
Een kind krijgen en grootbrengen is iets heel bijzonders, al kan ouderschap of en toe ook gemengde gevoelens geven. Iedere ouder wil er graag het beste van maken, maar sommige ouders voelt dit zwaarder dan anderen. Juist voor deze ouders is Stevig Ouderschap bedoeld. De nu volgende vragen ersaart u wellicht als heel persoonlijk. Daarom willen we eerst uitleggen waarom ze gesteld worden. Er zijn verschillende situaties waarin wij ons kunnen voorstellen dat extra steun goed van nut kan komen.

- ✦ Als ouder kun je je onzeker voelen of je het allemaal wel goed zult doen met je kind. De manier waarop je omgaat met je kind hangt vaak samen met de manier waarop je ouders vroeger met jou omgingen. Als je als kind tekort gekomen bent kun je een prima ouder zijn, maar je eigen verleden kan je ook in de weg zitten. Juist als ouder kan het je opbreken dat je niet wilt geven als je zelf weinig gehaad hebt.
- ✦ Een kind grootbrengen doe je niet alleen. De meeste mensen doen dat samen met hun partner, daarbij gesteund door een groep mensen - familie, buren, vrienden. Als deze groep erg klein is sta je er als ouder meer alleen voor, waardoor het grootbrengen van een kind zwaarder kan zijn.
- ✦ Soms komen ouders door omstandigheden onder druk te staan. Dat kan door problemen van een kind zijn, zoals bijvoorbeeld vroeggeboorte, handicap of ziekte, of door eigen moeilijkheden. Als de spanning oploopt wordt ook het opties van conflicten met anderen moeilijker. Een hoesel iedereen verwacht dat je het alleen maar geweldig leuk vindt om een kind te hebben, kan je er in zo'n situatie ook best tegen op zien.

Meer informatie over Stevig Ouderschap leest u in onze Folder.

Deze vragenlijst bestaat uit twee delen. Het eerste deel van de vragenlijst gaat over een paar algemene gegevens. Het tweede deel van de vragenlijst bestaat uit een aantal uitspraken. Hiervan is één bladzijde voor moeder/verzorger en de achterzijde daarvan voor vader/verzorger. Wilt u allebei, apart van elkaar, voor elke uitspraak aangeven of u het daar altijd, vaak, soms of nooit mee eens bent?

Algemeen	Moeder	Vader
1. Wat is het geboortegewicht van dit kind?	Minder dan 2500 gram ☐	2500 gram of meer ☐
2. Hoe lang duurde de zwangerschap bij dit kind?	37 ^{de} week of korter ☐	Langer dan 37 ^{de} week ☐
3. De ouders van dit kind leven samen.	Ja ☐	Nee ☐
4. De leeftijd van moeder (verzorger) is:	17 of jonger ☐	18 ☐ 19 of ouder ☐
5. De leeftijd van vader (verzorger) is:	17 of jonger ☐	18 ☐ 19 of ouder ☐
De volgende vraag is voor uw jeugdverpleegkundige	Ja ☐	Nee ☐
6. Zou u dit gezin de ondersteuning van Stevig Ouderschap aanmerken?	Ja ☐	Nee ☐

Nummer

Vragenlijst SO

In het algemene gedeelte is vraag 6 voor de Jeugdverpleegkundige om te beantwoorden met ja of nee (ook een collega van het van het Ouder-, Kind- en Kraamzorgteam kan aangeven dat het begeleiden van dit gezin van belang is). De antwoorden op de vragenlijst worden online ingevuld en gescand. Aan de hand van de totale score (drie punten en meer) wordt er bepaald of de ouders in aanmerking komen voor deelname aan het programma van SO. Mocht het gezin in aanmerking komen voor het programma en stemt er tenminste één ouder in, dan zullen er in

komende 1½ jaar 6 huisbezoeken plaatsvinden. Met de begeleidingshuisbezoeken kan doorgegaan worden tot het tweede levensjaar van het kind.

c) Huisbezoekdossier

Dit dossier wordt gebruikt als handleiding tijdens het begeleidingshuisbezoek. Als een gezin in aanmerking komt voor begeleiding worden de ouders gebeld en wordt er een afspraak gemaakt. De algemene gegevens zoals naam, adres, enz, worden van te voren in het dossier ingevuld. Op de eerste pagina van het dossier hebben we de intentieverklaring die de ouders moeten lezen en ondertekenen wanneer ze akkoord gaan met de inhoud. Er wordt aan de ouders uitgelegd wat het project SO inhoudt en dat hun privacy wordt gewaarborgd. De intentieverklaring is in de talen Papiamentu en Spaans vertaald. Zowel de ouders als de bezoekende SO verpleegkundige zetten hun handtekening voor accoord.

Aan het eind van een huisbezoek worden alle gegevens en het verhaal van de ouders in het dossier genoteerd.

SO huisbezoekdossier

d) SO kaarten

De tekst aan de achterkant is in het Papiamentu vertaald. Deze kaart wordt gebruikt om de client te attenderen op de vergeten/niet afgezegde afspraak en de client te verzoeken contact op te nemen met de SO-verpleegkundige. Deze kaart wordt in de brievenbus achtergelaten bij de client thuis.

SO huisbezoekkaart

e) Supervisiebijeenkomsten

Tijdens onze bijeenkomsten gaat het vooral om casuïstiekbesprekingen. De bijeenkomsten worden geleid door mevrouw Koeijers die ruime ervaring heeft met problematieken betreffende geweld en mishandeling.

Tijdens deze bijeenkomsten zijn er verschillende casussen van klanten besproken van zowel de tienermoederconsulent als de SO-verpleegkundigen.

Van Januari tot en met December 2014 zijn er acht supervisie-/intervisiebijeenkomsten geweest. Als er tussen de bijeenkomsten door nog vragen zijn over een of andere casus dan kan de supervisor ook nog worden gebeld.

Wil en Maryla op de foto samen met Prinses Laurentien en Minister Hooijboer - Winklaar

Hoofdstuk 2. Samenwerking met instanties

Tijdens de huisbezoeken wordt er ingegaan op de intentieverklaring die de ouders en de bezoekende verpleegkundige moeten ondertekenen, ook worden er adviezen gegeven met betrekking tot de opvoeding van hun kind en kunnen de ouders vragen stellen met betrekking tot vaccinaties, voeding en ontwikkeling.

Stevig Ouderschap (SO) heeft een verwijfsformulier die bedoeld is voor instanties die hun client willen aanmelden voor het programma. De client wordt geadviseerd om deel te nemen aan het programma SO op basis van de informatie die de client zelf heeft verstrekt aangaande zijn/haar jeugdervaringen, persoonlijke omstandigheden en steun die de client ervaart van zijn/haar partner of van de omgeving.

SO heeft een goede samenwerking met enkele afdelingen binnen het WGK, namelijk het consultatiebureau (cb), de tienermoederconsulent en de diëtiste van het Wit Gele Kruis.

Met de afdeling Jeugd Gezondheids Zorg heeft SO ook een goede samenwerking. Er vindt overleg plaats over verschillende casussen met de cb artsen. Er worden ook kinderen en/of ouders doorverwezen naar de psycholoog.

Hieronder volgen er verschillende instanties waar wij van het SO mee samenwerken.

1. Fundacion Pa Nos Comunidad

Sinds het begin van het project hebben we geobserveerd dat veel families financiële problemen hebben en er hierdoor niet genoeg geld is om het gezin te onderhouden. Het betreft vooral alleenstaande moeders die sociale bijstand ontvangen of waarbij de salaris niet toereikend is.

Hierdoor is de samenwerking ontstaan tussen het WGK en de Fundacion pa Nos Comunidad (FPNC). Nadat er, samen met de ouders, een registratieformulier is ingevuld wordt deze ingediend bij de FPNC. De clienten ontvangen één of twee keer per maand een voedselpakket. In het jaar 2012 stonden er 22 gezinnen ingeschreven bij FPNC. In het jaar 2013 is het aantal gestegen naar 30 gezinnen. Enkele families zijn ook geholpen met een bed, een kast, babyartikelen en zonodig kleren voor de gezinsleden. Contact met de FPNC gaat telefonisch of via e-mail. Door de slechte financiële situatie van de stichting konden er in het jaar 2014 alleen maar vijf families per maand geholpen worden met een voedselpakket.

2. Sociale Zaken

Aan de maatschappelijk werkers van de Sociale Zaken (SZ) is er een presentatie gegeven over het project SO. Er is afgesproken dat er, door ons, gebruik zal worden gemaakt van een verwijfsformulier voor het verwijzen van een client naar de Sociale Zaken. Dit formulier wordt digitaal opgestuurd. Wanneer SZ contact heeft gehad met de desbetreffende client wordt er, door middel van een mail, feedback naar ons gestuurd. In één jaar zijn er 6 gezinnen doorverwezen. De clienten van SO worden ook gemotiveerd om zelf contact op te nemen met SZ.

3. Fundacion Cas pa Comunidad Arubano (FCCA)

Voor de sociale werkers van FCCA is er een presentatie gehouden over het programma SO. Dit naar aanleiding van een casus van een gezin. Er staan momenteel enkele gezinnen ingeschreven bij de afdeling huur. Om de urgentiegraad van deze families te verhogen, zijn er brieven zowel door de consultatiebureauarts als door de verpleegkundigen geschreven over de gezondheidstoestand van het kind en ook over de slechte woonomstandigheden.

Met de coordinator van de FCCA en diens plaatsvervanger wordt er regelmatig contact gehouden over de vorderingen van de aanvragen van de desbetreffende gezinnen.

4.Fundacion Pa Nos Muchanan:

Folders van FPNM worden gebruikt wanneer we op huisbezoek gaan bij de gezinnen. Als de ouders meer informatie nodig hebben over opvang voor hun kind, motorische ontwikkeling, kopen van speelgoed of opvoeding, dan krijgen ze de desbetreffende folder uitgereikt. De ouders worden ook gemotiveerd om deel te nemen aan cursussen die door FPNM worden georganiseerd.

5.Fundacion Respetami:

Negen verschillende booklets van Respetami worden sinds September 2013 gebruikt. Deze booklets zijn in het Papiamentu en zijn goed begrijpbaar door de ouders.

6.Tienda di Educacion:

Sinds de oprichting van deze stichting worden ook de folders van tienda di Educacion uitgereikt aan de ouders thuis. Ouders kunnen gratis bellen naar 161 voor een advies of vragen over de opvoeding of het gedrag van hun kind /-eren.

7. Direktie Voogdijraad:

Met Direktie Voogdijraad is er contact geweest over verschillende casussen. Presentatie van SO zal in 2014 plaatsvinden.

8.Pastorale zorg:

Naast de hulp die door de FPNC wordt aangeboden is er ook de hulp van de Pastorale zorg. Als blijkt dat de voedingspakketten niet toereikend zijn dan wordt de pastorale zorg ingeschakeld en kunnen ze ook hulp bieden aan het gezin. De Pastorale zorg gaat ook op huisbezoek bij het gezin.

Andere instanties:

9.Stichting Balansa Nobo

In 2014 is deze stichting opgeheven.

10.Bureau Sostenemi

Er wordt contact opgenomen met dit bureau wanneer er behoefte is aan advies of het bespreken van een casus. Ouders worden geadviseerd contact op te nemen met Bureau Sostenemi bij verdenking van een of andere vorm van Kindermishandeling.

11.Fundacion Hende Muhe den Dificultad

Er wordt contact met de stichting opgenomen voor het vragen van advies en informatie betreffende een casus. Indien nodig wordt de moeder doorverwezen voor opname.

12.Fundacion pa Maneho di Adiccion Aruba (FMAA)

Bij deze stichting op bezoek geweest en uitleg gekregen over de verschillende opvanghuizen en hoe de drugsverslaafden hier terechtkomen.

Tijdens een SO - begeleidingshuisbezoek

Hoofdstuk 3. Overzicht Dakota

3.1 Overzicht wijk Dakota: Periode : November 2013 t/m December 2014

Tabel 3.1 Overzicht van het aantal baby's die staan ingeschreven, ingestroomd en ook het aantal vragenlijsten die door de vaders en moeders wel/ niet zijn ingeleverd.

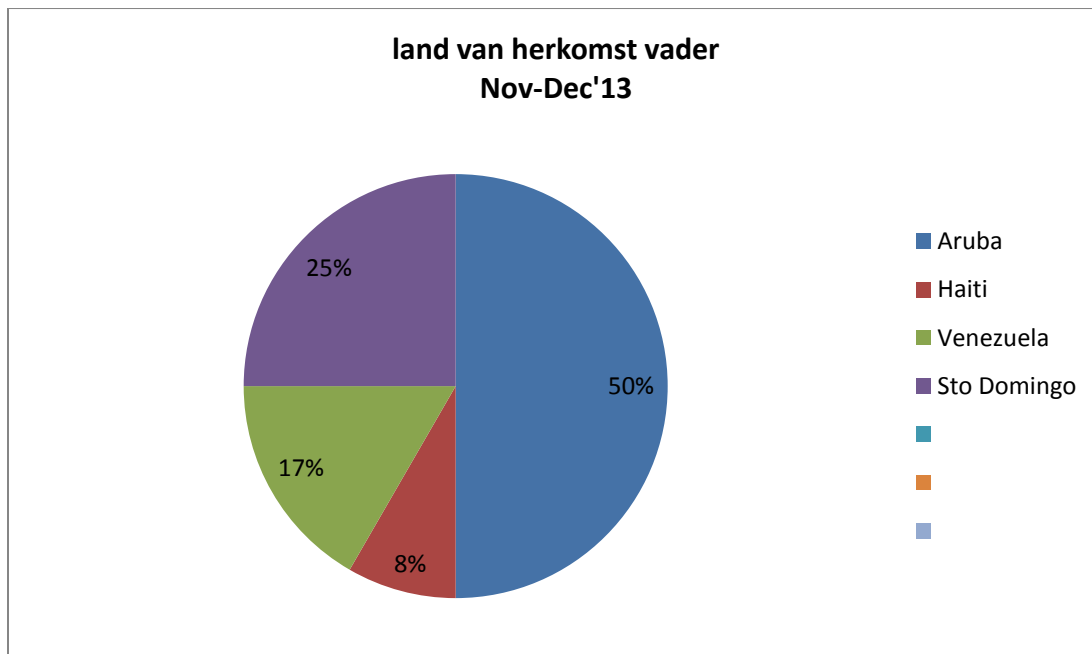
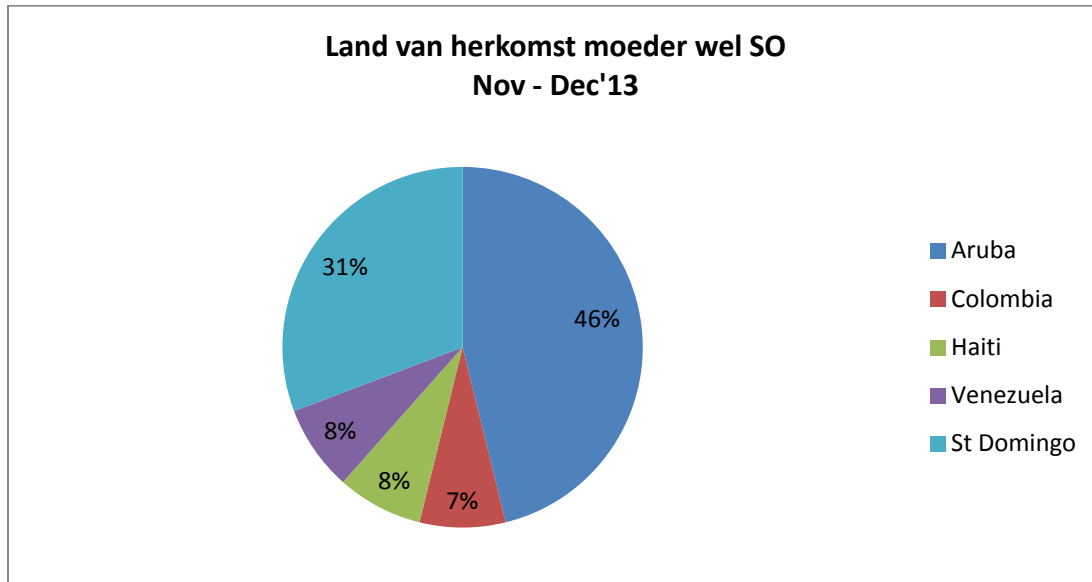
maand	Inschrijf	Instroom	Niet ingel. V	Niet ingel.M	Wel ingel.V	Wel ingel.M
Nov-Dec'13	38	12	12	11	26	27
Jan- Mrt'14	33	15	6	2	25	31
Apr- Juni'14	48	14	15	10	23	38
Juli- Sept'14	44	9	15	11	33	29
Okt' - Dec'14	47	11	24	22	23	25
Totaal	172	49	60	45	104	123

Van Januari 2014 tot en met December 2014 zijn er in de wijk Dakota:

- 172 baby's geboren en 49 gezinnen ingestroomd (28,5%)
- 344 vragenlijsten uitgedeeld aan zowel vaders als moeders.
- 104 Vragenlijsten van vader ingevuld en ingeleverd en 123 vragenlijsten van moeder ingevuld en ingeleverd. Totaal zijn dit 227 vragenlijsten. In percentage is dit is 65,9%.
- 105 vragenlijsten (30,5%) niet ingeleverd om de een of andere reden.
- Van Nov'13 t/m Dec'14 zijn er 215 begeleidingshuisbezoeken gedaan bij 50 families.
- Er zijn 33 huisbezoeken gedaan waar de ouders niet thuis zijn aangetroffen
- 20 gezinnen hebben begeleiding geweigerd..

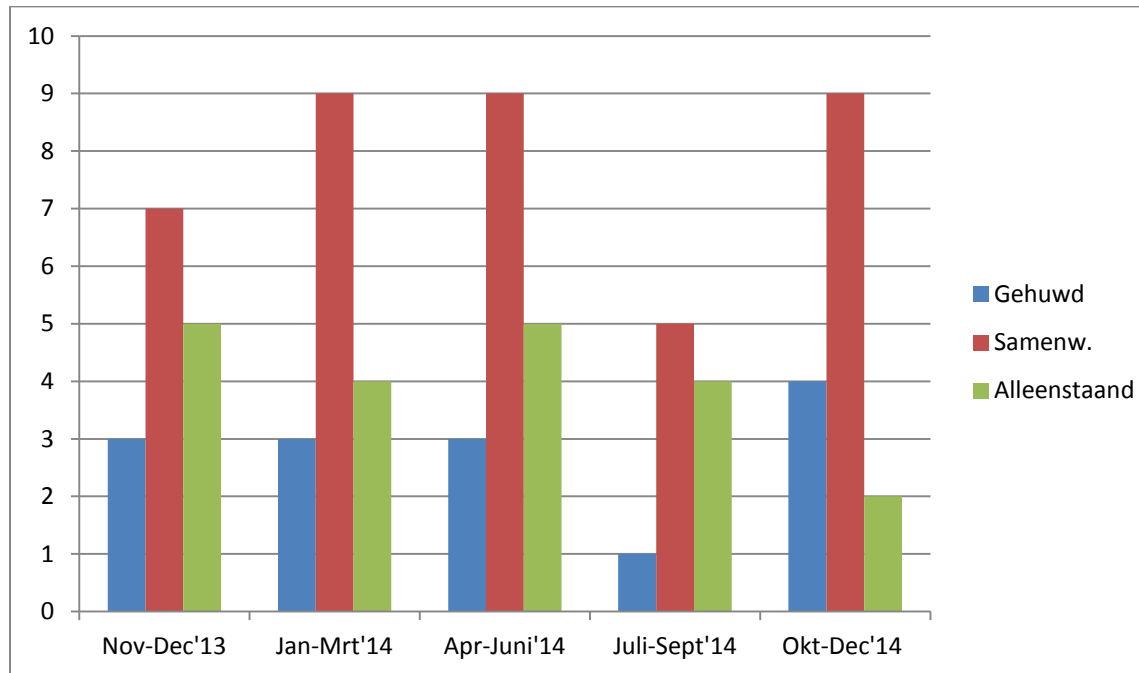
3.2 Dakota: Land van herkomst ouders wel SO: November – December 2013

Het valt op dat de meeste moeders en vaders uit Sto Domingo afkomstig zijn.

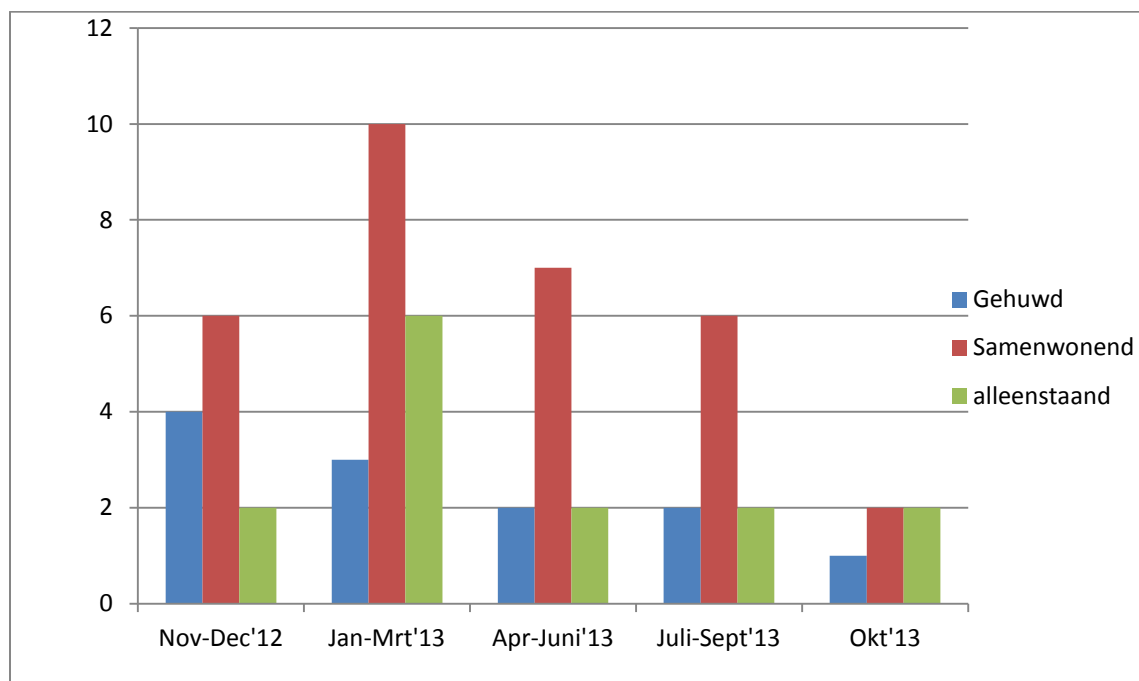

3.3 Dakota: Overzicht status van beide ouders die wel gescoord hebben voor SO in de periode November 2013 – December 2014.

In tabel 1 en 2 is te zien dat de groep samenwonende ouders in de meerderheid zijn.

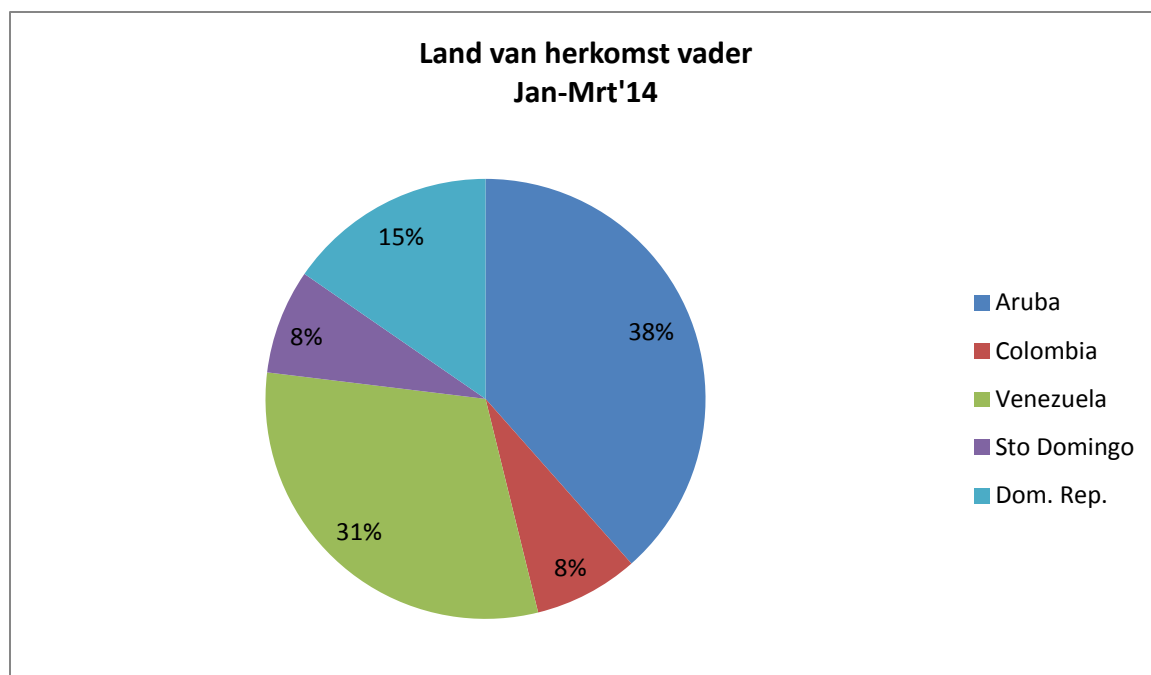
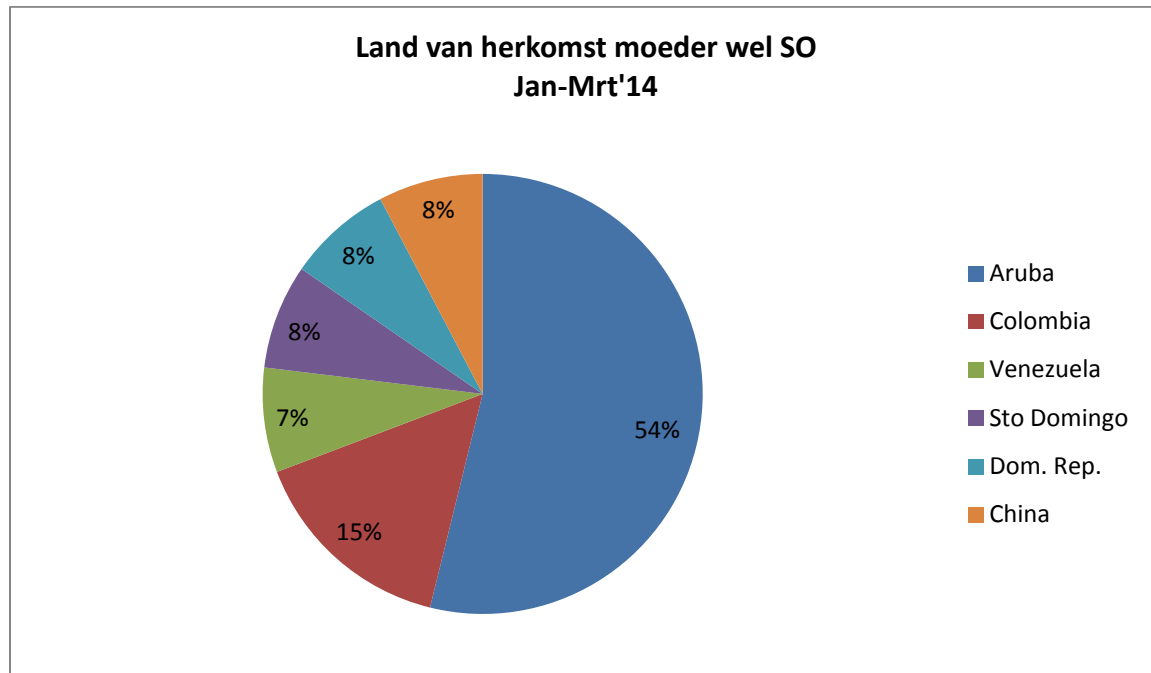
tabel 1

tabel 2

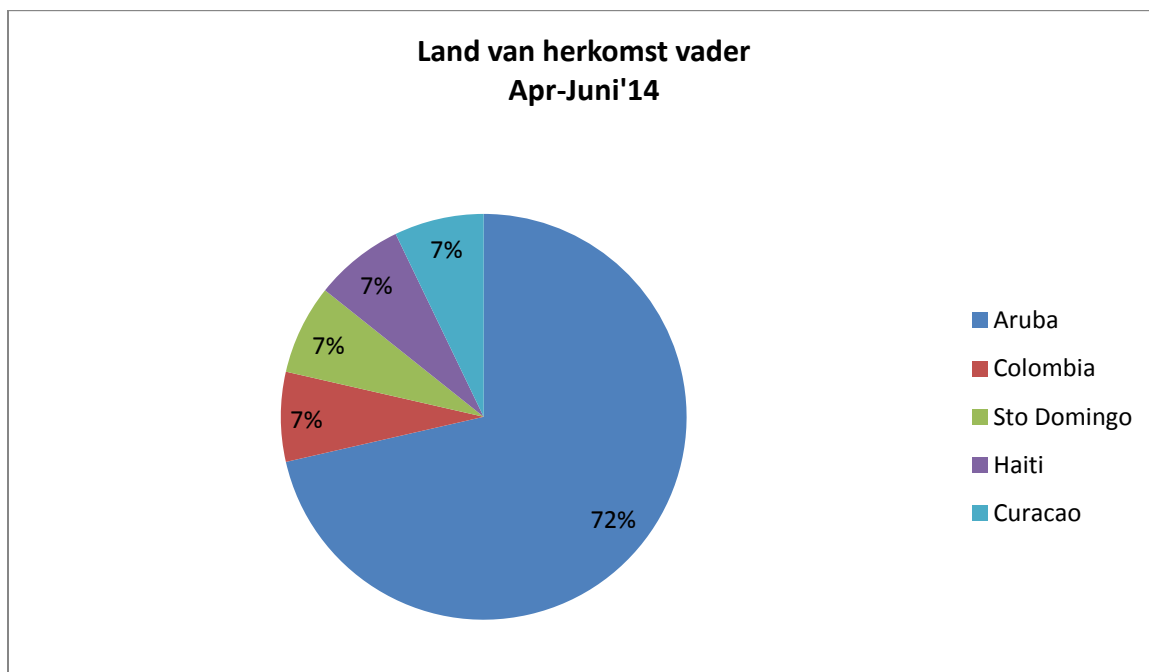
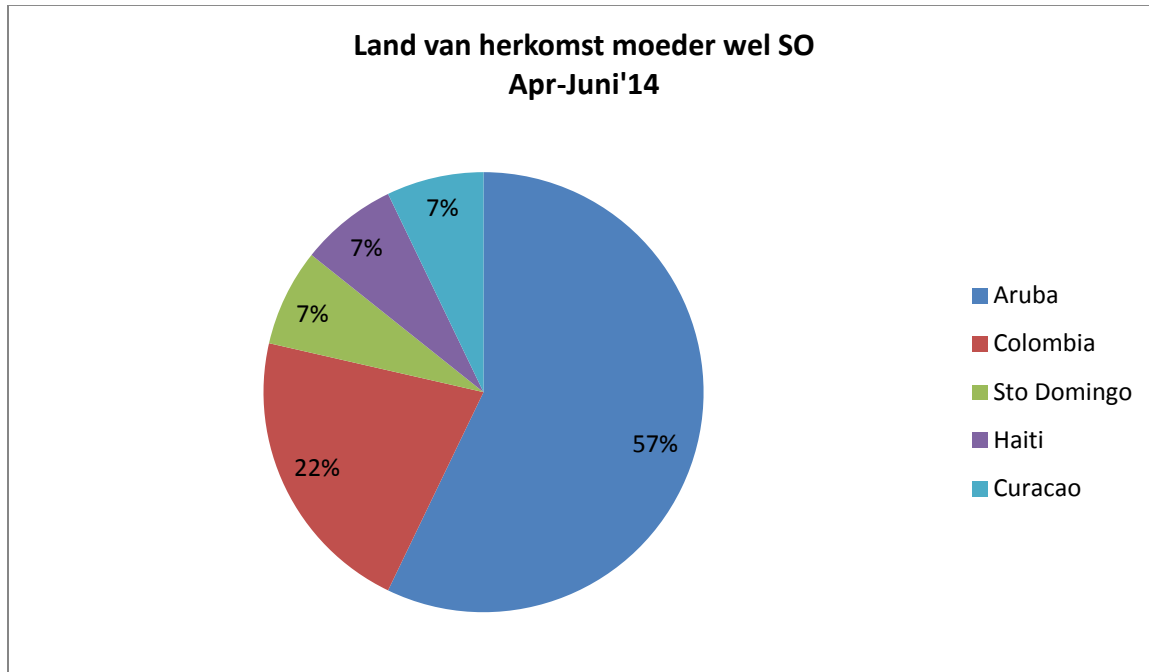
3.4 Dakota Januari – Maart 2014

Er kan worden opgemerkt dat 62% van de vaders die begeleiding krijgen afkomstig zijn van Latijns – Amerika.

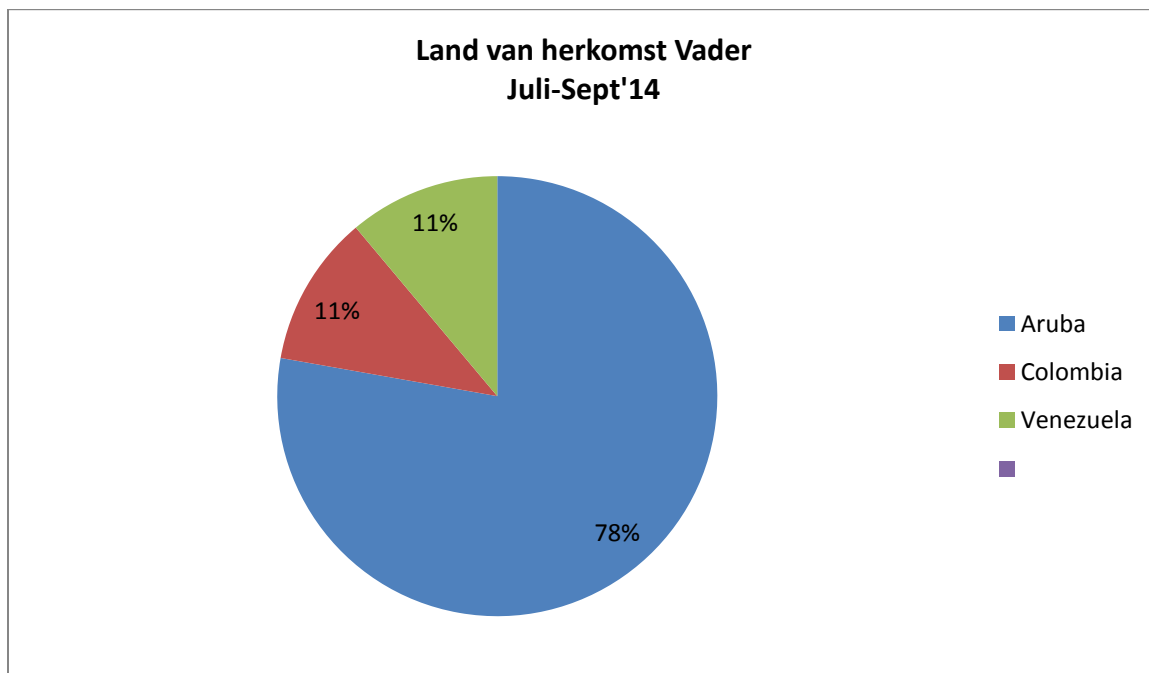
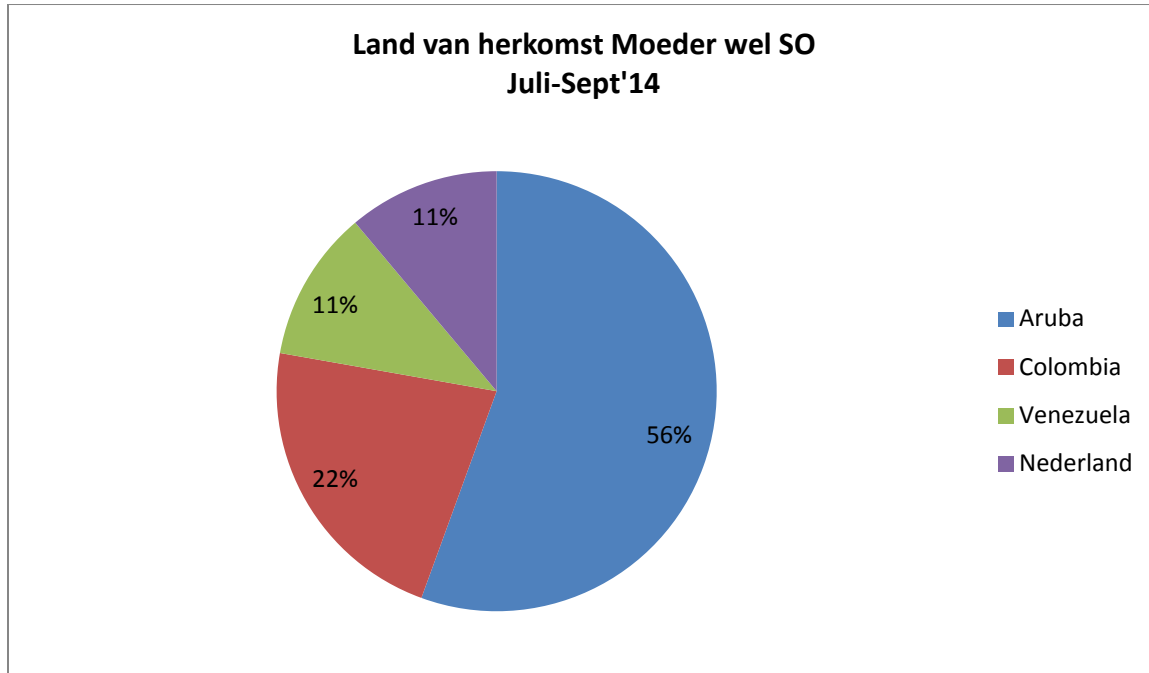
3.5 Dakota: Land van herkomst ouders wel SO. Periode April – Juni 2014

Hier is te zien dat 22% van de moeders afkomstig zijn uit Colombia.

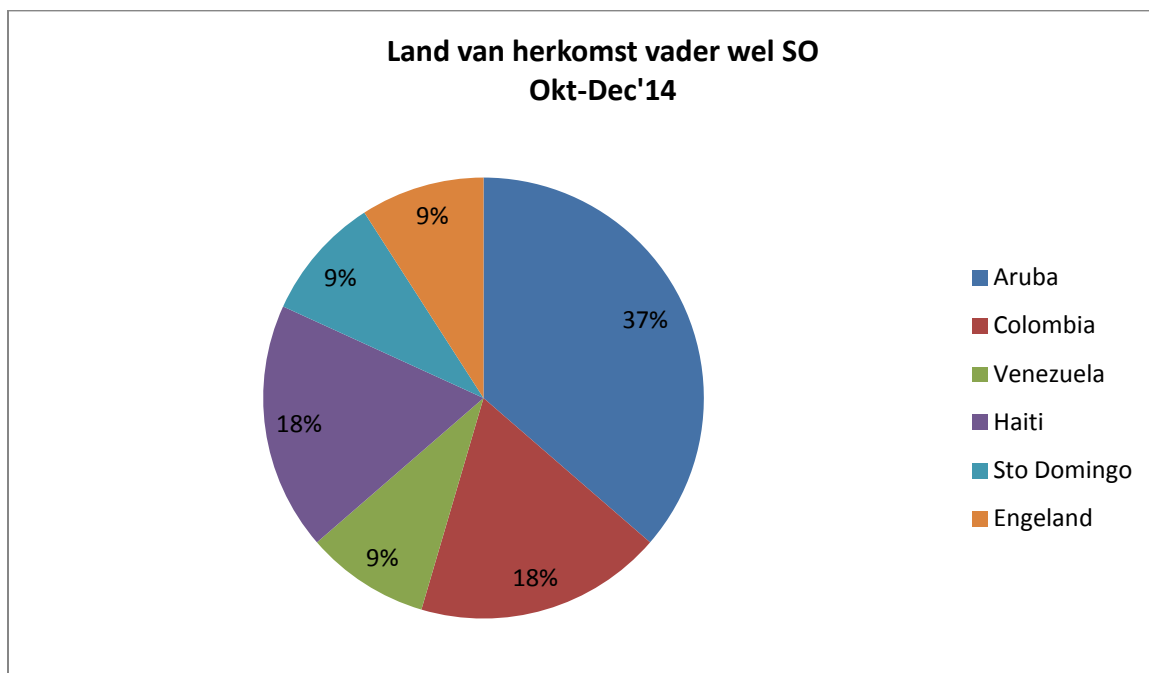
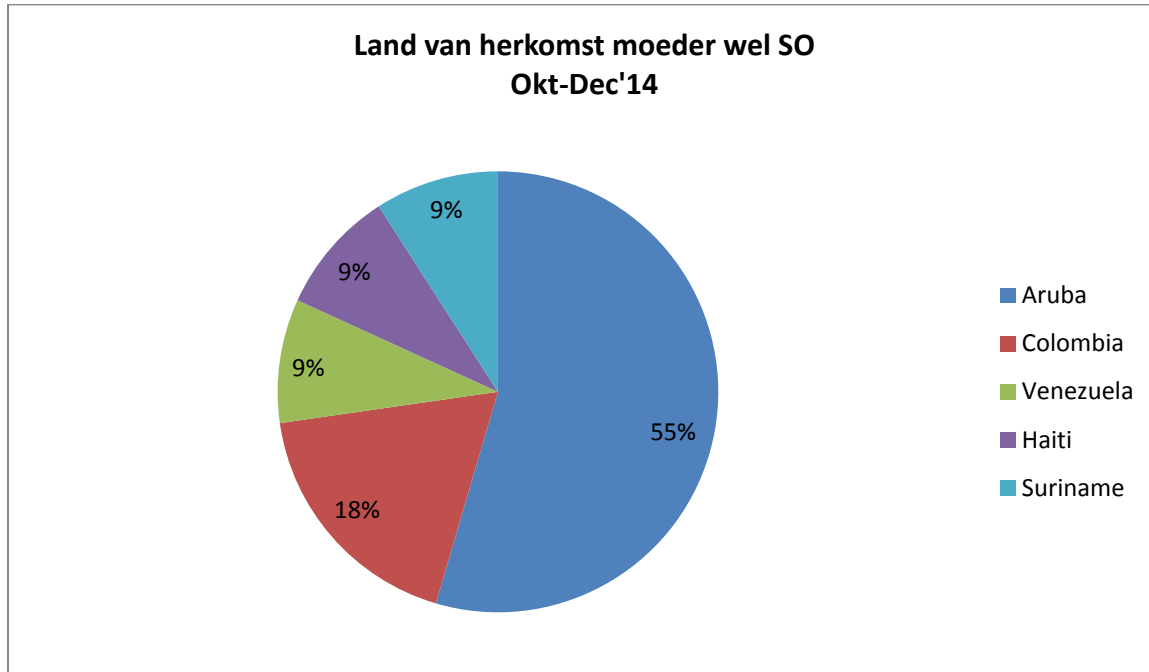
3.6 Dakota: Land van herkomst ouders wel SO: Juli – September 2014

Onderstaande tabel laat zien dat bijna 50% van de moeders niet van Aruba afkomstig zijn.

3.7 Dakota: Land van herkomst ouders wel SO; Oktober – December 2014

Onderstaande tabellen laten zien dat het merendeel van de moeders en vaders, die wel SO begeleiding krijgen, uit Aruba afkomstig zijn

Hoofdstuk 4. Overzicht Oranjestad

Overzicht wijk Oranjestad; Periode: November 2013 t/m December 2014.

Tabel 4.1 laat het overzicht zien van het aantal ingeschreven baby's, het aantal families die zijn ingestroomd en de vragenlijsten die de vaders en moeders wel/niet hebben ingeleverd.

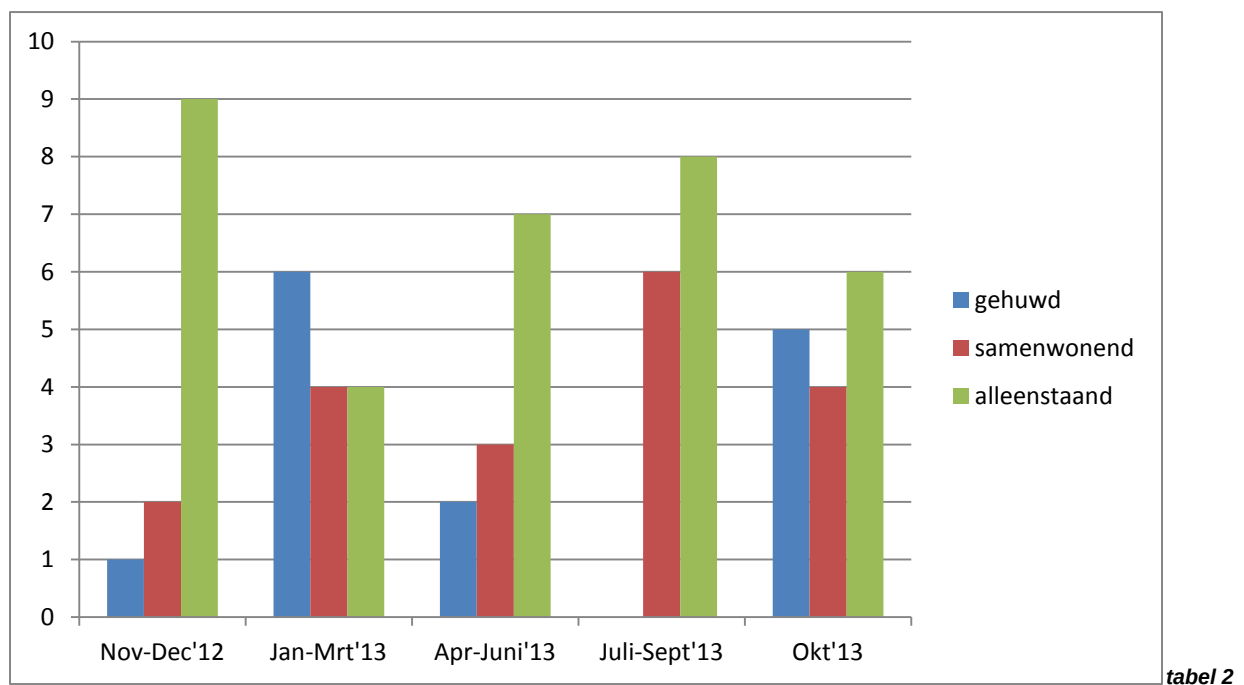
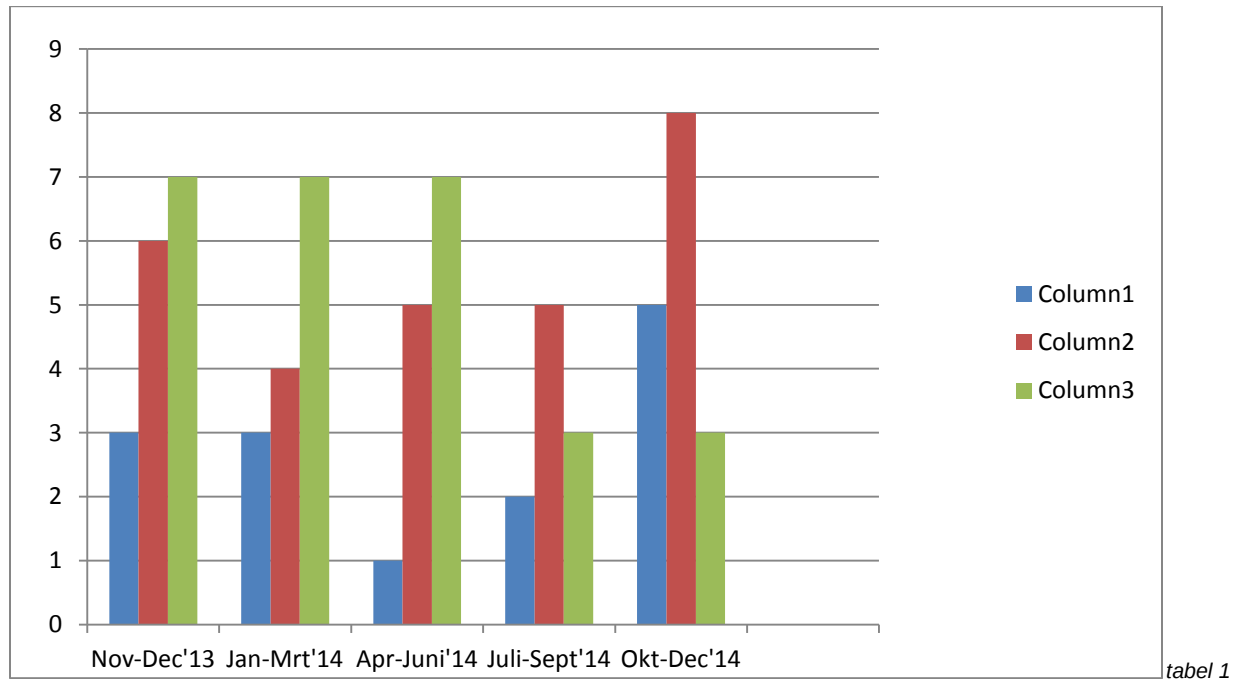
Maand	Inschrijf	Instroom	Niet ingel.V	Niet ingel.M	Wel ingel. V	Wel ingel.M
Nov-Dec'13	34	12	16	9	18	25
Jan- Mrt'14	57	11	29	21	28	36
Apr-Juni'14	60	12	39	34	21	26
Juli-Sept'14	61	8	45	44	16	17
Okt'-Dec'14	24	4	19	18	5	6
Totaal	237	42	160	144	77	93

In de periode van Januari 2014 tot en met December 2014 zijn er:

- 237 baby's geboren en 42 gezinnen ingestroomd (17,7%)
- 474 vragenlijsten uitgedeeld aan zowel vaders als moeders.
- In totaal 77 vragenlijsten van vader en 93 vragenlijsten van moeder ingevuld en ingeleverd (totaal 170 vragenlijsten). In percentage is dit 35,9%.
- 304 vragenlijsten (64,1%) niet ingeleverd om de een of andere reden.
- In de periode November – December 2013 zijn er 34 begeleidingshuisbezoeken gedaan bij 34 families en 14 huisbezoeken waarbij er niemand thuis werd aangetroffen.
- In 2014 zijn er 116 begeleidingshuisbezoeken gedaan bij 72 clienten.
- Er zijn 32 huisbezoeken gedaan waarbij er niemand thuis werd aangetroffen
- Drie gezinnen hebben SO begeleiding geweigerd, 12 gezinnen waren onbereikbaar en negen gezinnen zijn gestopt met SO.

4.2.Oranjestad: Overzicht van de status van beide ouders die wel gescoord hebben in de periode November 2013 – December 2014.

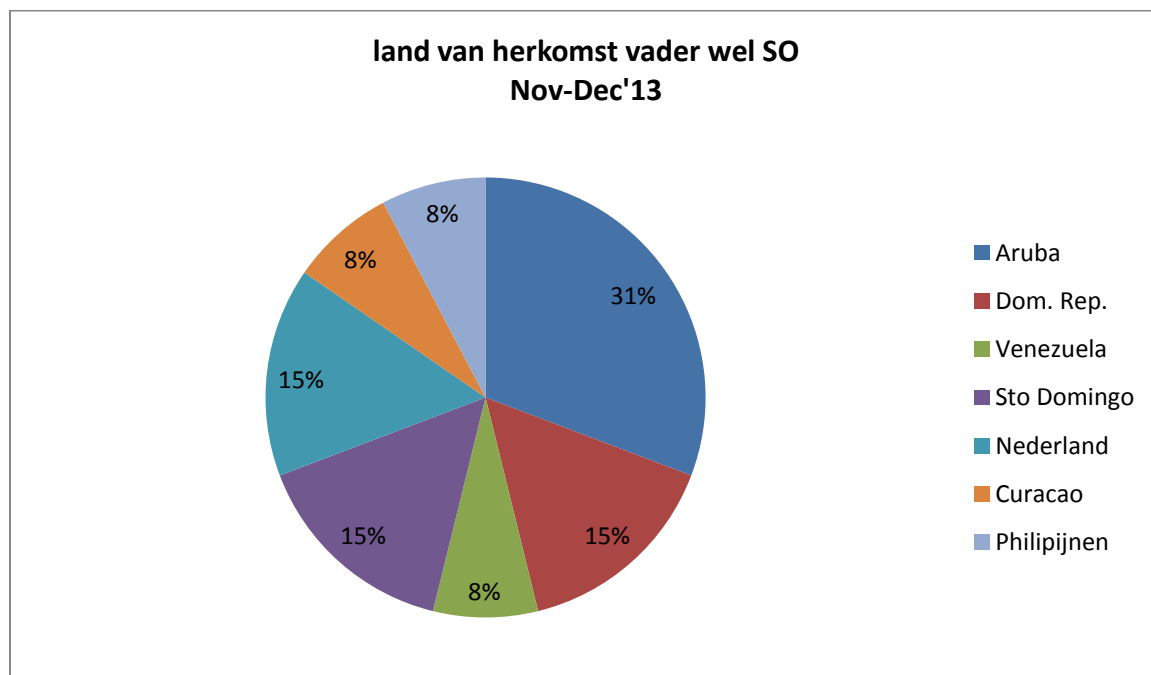
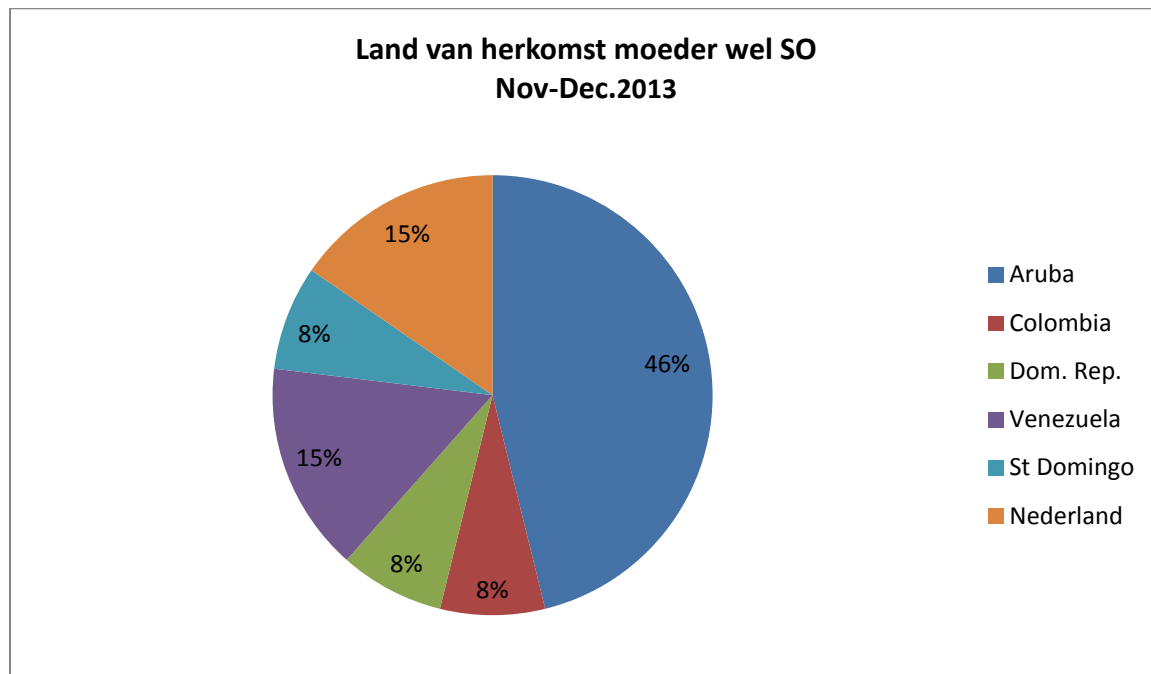
In tabel 1 kan men aflezen dat van Nov'13 t/m Juni'14 de alleenstaande moeders in de meerderheid zijn en het laatste half jaar de samenwonende ouders in de meerderheid zijn.

4.3 Oranjestad: Land van herkomst moeder en vader wel SO in de periode

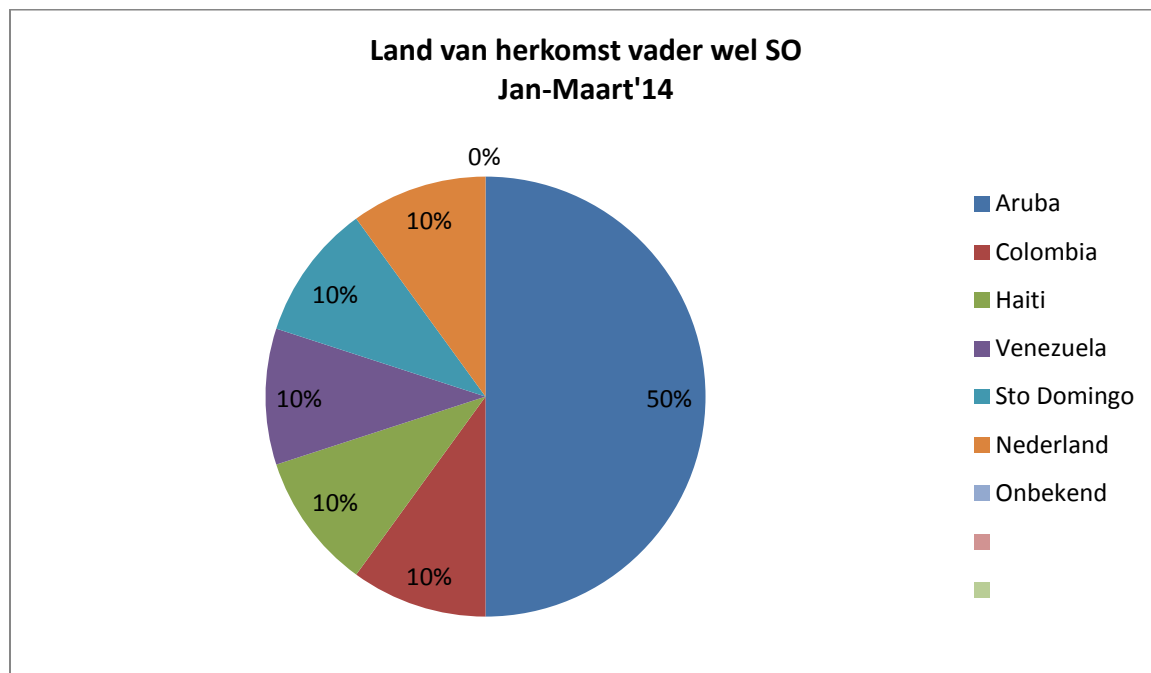
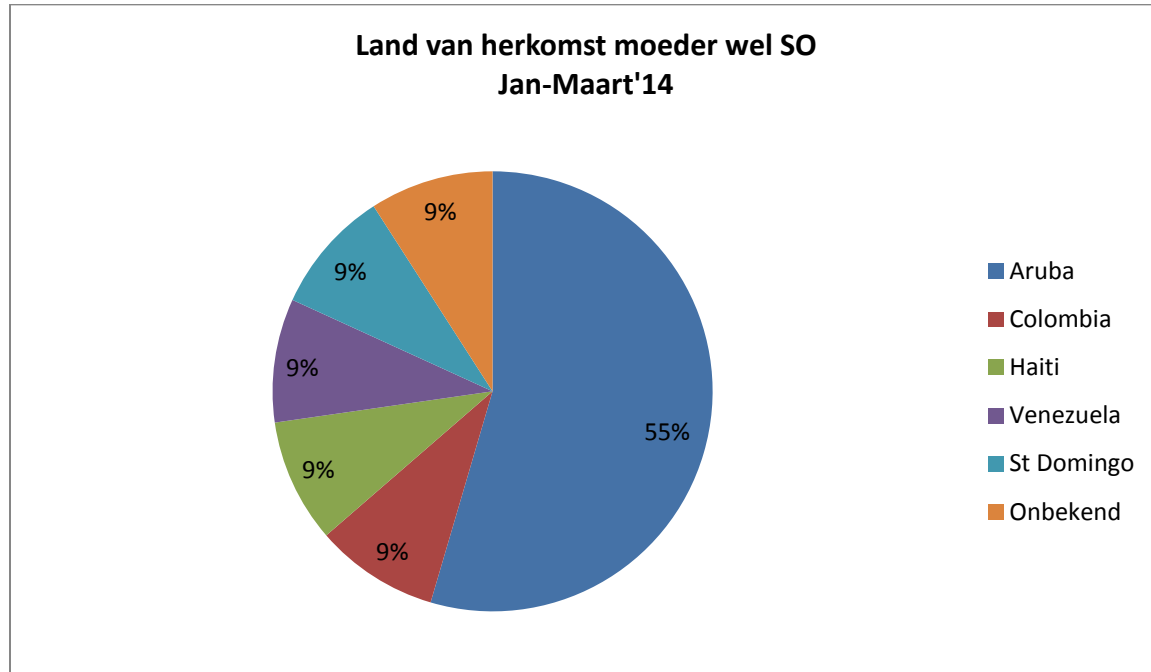
November- December 2013.

Het valt op dat 69% van de vaders niet van Aruba afkomstig zijn.

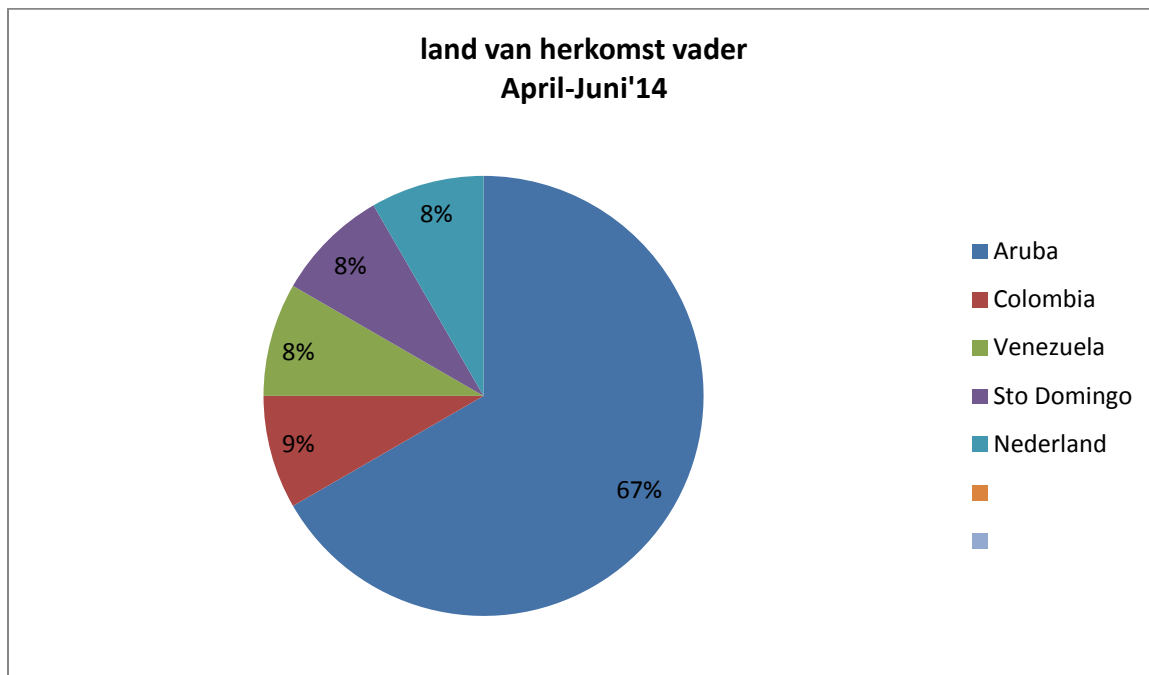
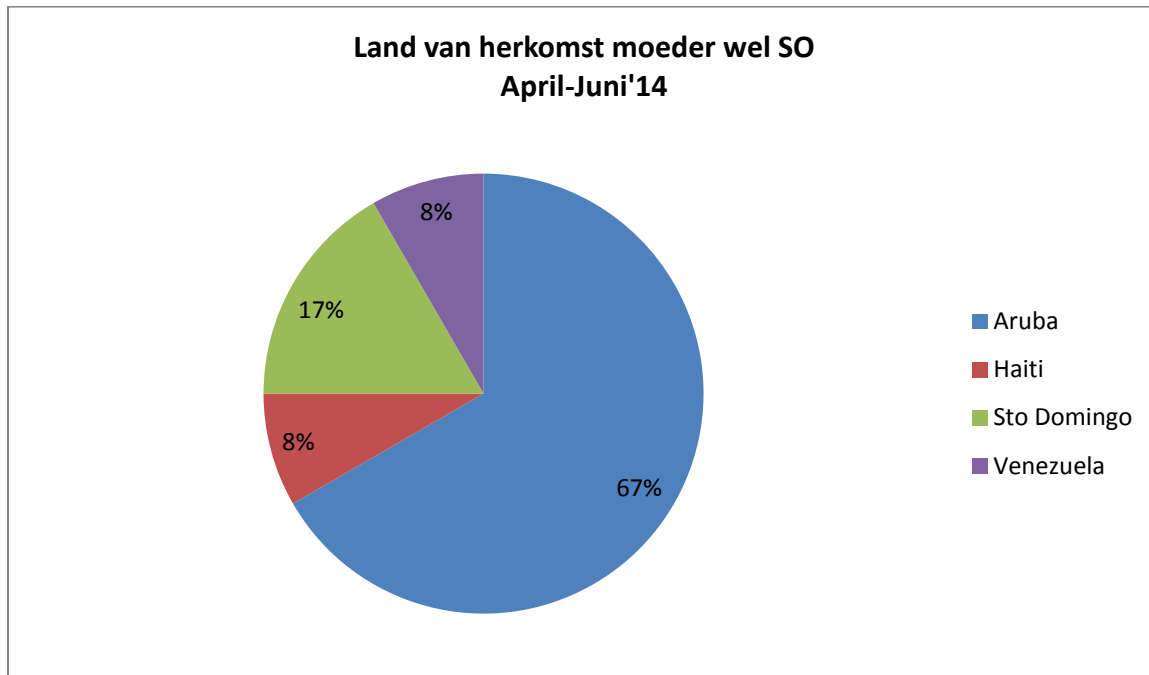

4.4 Oranjestad: Land van herkomst ouders wel SO. Periode Januari - Maart 2014

Hierbij is te zien dat 45% van de moeders en 50% van de vaders uit andere landen afkomstig zijn.

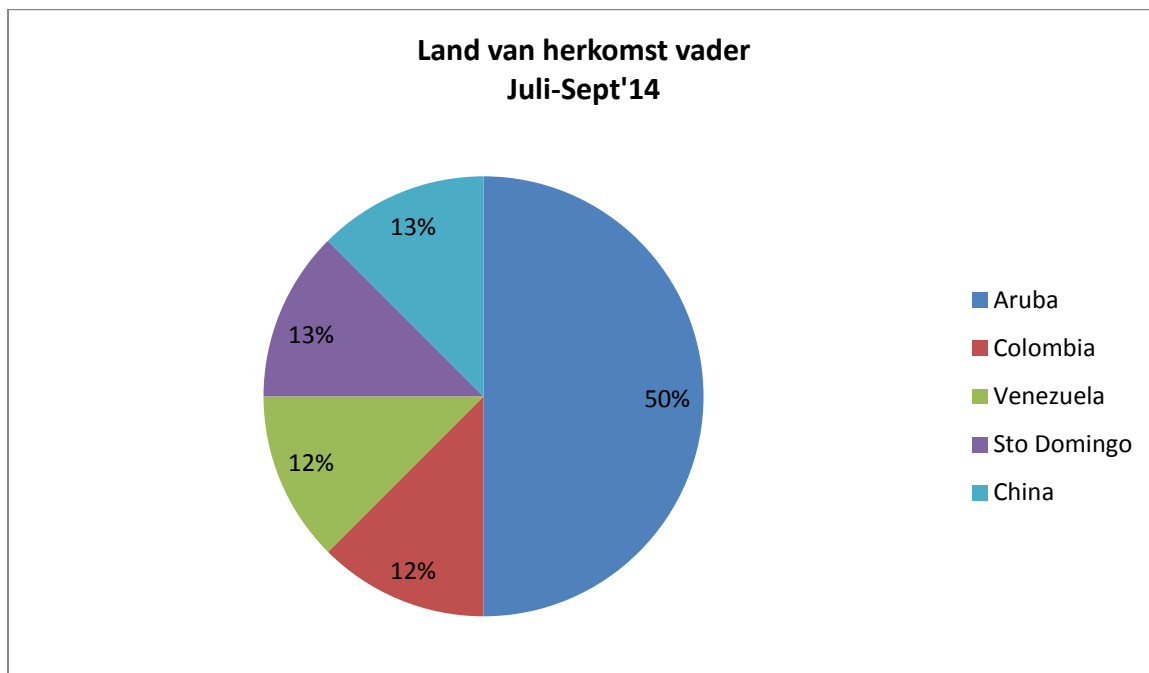
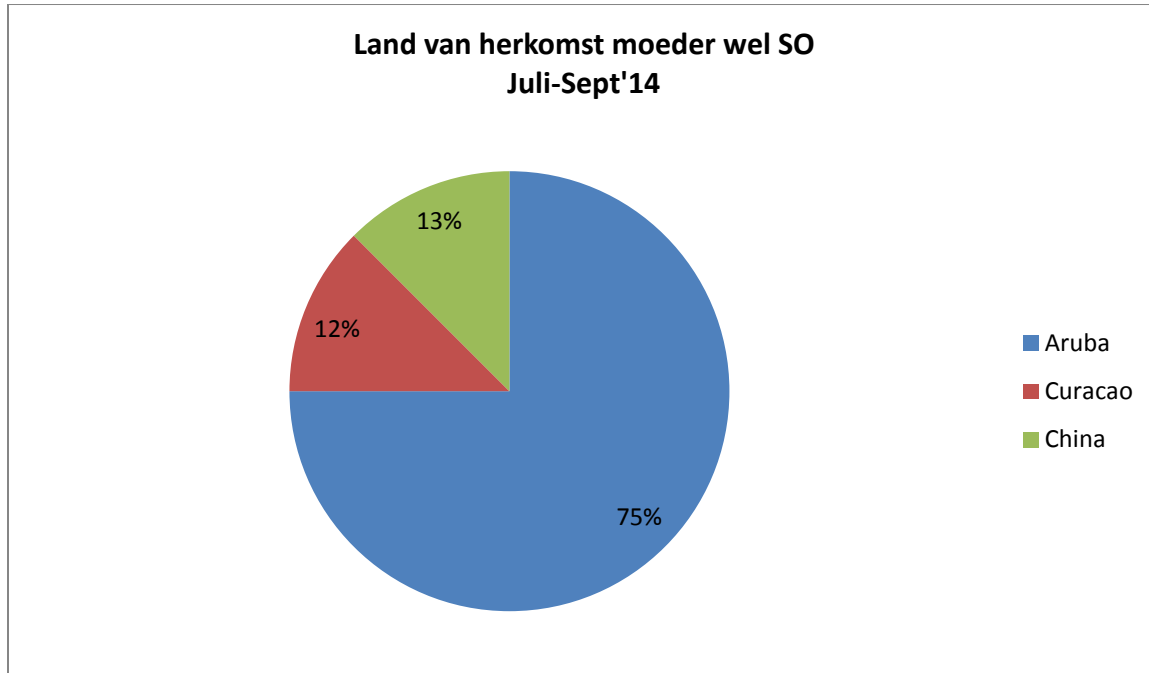

4.5:Oranjestad: Land van herkomst ouders April – Juni 2014

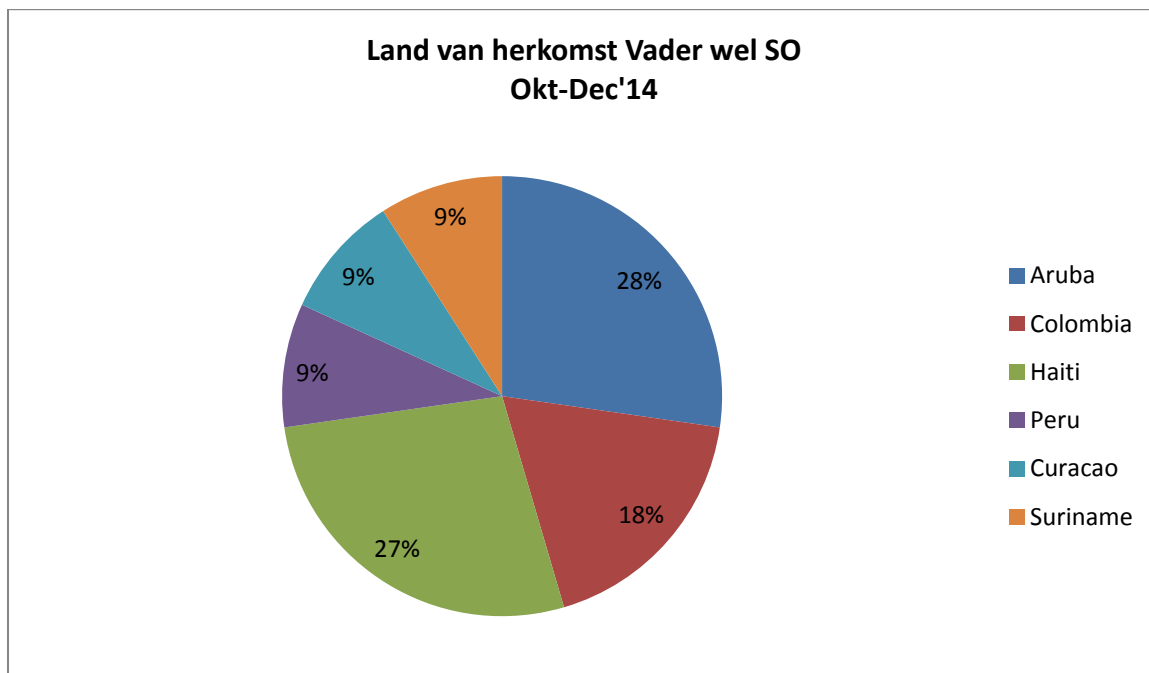
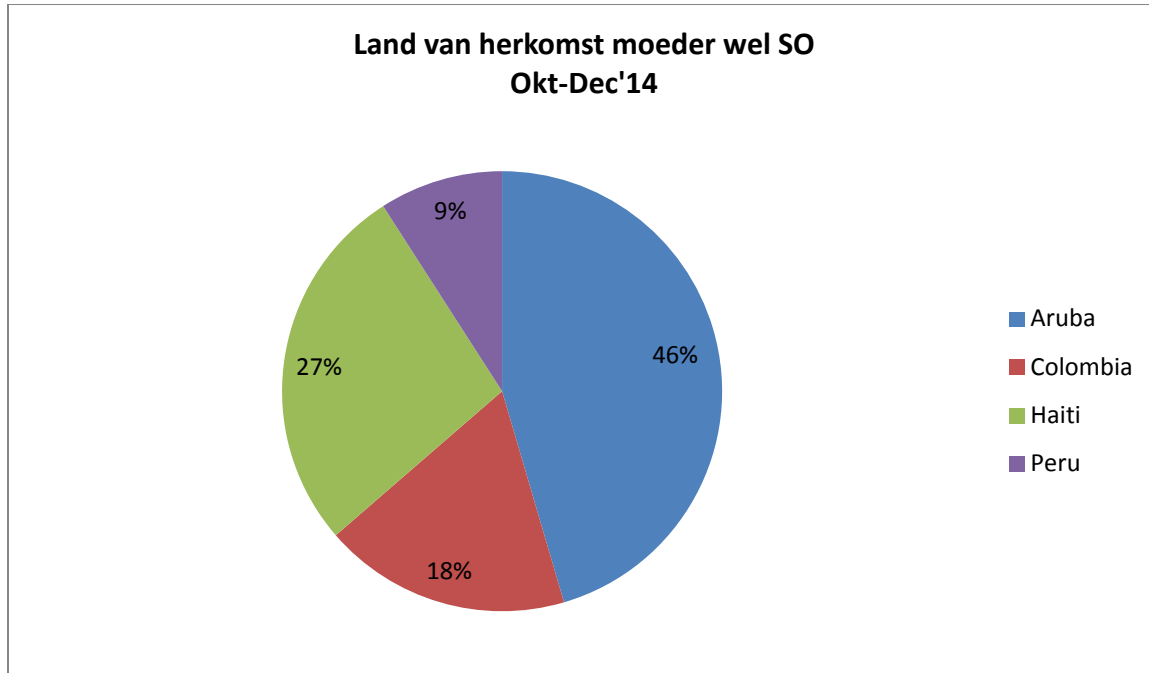
4.6 Oranjestad: Land van herkomst ouders wel SO Periode Juli-Sept 2014

Hierbij valt op dat meer dan 50% van de vaders uit het buitenland afkomstig zijn.

4.7 Oranjestad: Land van herkomst ouders wel SO. Periode Oktober-December 2014

Maar liefst 72% van de vaders is niet uit Aruba afkomstig.

Hoofdstuk 5. Activiteiten

5.1 Aktiviteiten gedurende het jaar 2014

10 Jan:	Interview di stagiaire Christine
14 Jan:	Rondleiding te KIA (Maryla)
17 Jan:	Reunion cu Tienda di Educacion
29 Jan:	Caribbean Cinema: Zonido y Musica
03 Feb:	Cas di Cultura: Obra Teatral “Desafio”
13 Mrt:	Info di Amy Lasten over Emotional Freedom Technique (EFT)
26 Mrt:	“Purple Day” (Maryla bij IPA en Colegio Arubano San Nicolas)
07 t/m 11 Apr:	Cursus Emotional Freedom Technique (EFT), (Maryla en Wil)
17 t/m 25 Apr:	Cursus Matrix Reimprinting (MR) (Maryla en Wil)
28,29,30 Apr:	Training Matrix Reimprinting (Maryla en Wil)
8,14,20,26 Mei:	Training Matrix Reimprinting (Maryla en Wil)
16 Mei:	Feria di FCCA
14 Mei:	Start Cursus Arbeidsrecht (Maryla)
20 Juni:	Presentatie tandarts: Patricia Angela
31 Juli:	Reunion cu Lupina Croes
11,15 Aug:	Supervisie MR (Maryla en Wil)
21,27 Aug:	Supervisie MR (Maryla en Wil)
25 Aug:	Start module ‘Family Violence’ te Universidad di Aruba (Maryla en Wil)
06 Sep	Symposium Aruba Heart Foundation te Marriott
2,10 Sep:	Supervisie MR (Maryla en Wil)
17,24 Sep:	Supervisie MR (Maryla en Wil)
25 Sep:	Uitreiking Certificaat EFT/ MR
1Okt.:	Extraordinary Women Conference
9 en 10 Okt:	Congres Verpleegkundig Specialist te Arnhem (Maryla)
14 Okt:	Congres Prevencion/FADA
15 Okt	” ” ”
16 Okt:	” ” ”
17 Okt:	Workshop personeel OKKZ en SO: Een integrale aanpak ter preventie van overgewicht (drs. Kimberly Greaux)
29 Okt:	Reunion cu FPNC: Nieuwe Plannen
14 Nov:	Reunion cu Sra Clement: Dia di abuso di hende muher
26 Nov:	Seminar Family Violence te Universidad di Aruba
28 Nov:	Lezing SO en Tiernmoederproject georganiseerd door ODEA

5.2. Vertegenwoordiging door GVO-personeel in 2013

Stichting Epilepsie Aruba (SEA):

Maryla

Aanstaande ouder Cursus:

Maryla

Comicion Embaraso Hubenil (CEMBRAH):

Monique

Project Carseat Kiwanis Palm Beach:

Monique

Informatie aan studenten Educacion Profesional Intermedio (EPI): Monique en Maryla

Uitreiking van het EFT en Matrix certificaat

Hoofdstuk 6. Overzicht knelpunten SO

6.1 Knelpunten Stevig Ouderschap

*Administratie neemt veel tijd in beslag. Dit houdt onder andere het volgende in:

- Het registreren van de nieuwe baby's, binnengekomen via de Kraamzorg
- Het registreren van de binnengekomen vragenlijsten
- Het nakijken van de binnengekomen vragenlijsten
- Ouders opbellen om navraag te doen over onduidelijkheden in de antwoorden en ingevulde gegevens, naar niet ingevulde vragen en zonodig helpen met onbegrepen vragen
- Invoeren van de vragenlijsten online
- Noteren en registreren van de scores (ja/nee) van de ingevoerde vragenlijsten
- Het opbellen van cliënten, die ja hebben gescored, voor een afspraak voor het begeleidingshuisbezoek

*Cliënten die voor het programma in aanmerking komen zijn moeilijk te bereiken door onder andere:

- Afgesloten telefoon. De telefoon wordt niet beantwoord omdat de cliënt werkt en zijn telefoon dan niet mag beantwoorden
- Telefoon is constant op voicemail en er wordt bijna nooit teruggebeld
- De client heeft een nieuw telefoonnummer maar geeft dit niet door aan het cb personeel

*Het gevolg van deze knelpunten is dat er vaak niet op tijd en soms vrij laat begonnen wordt met het programma van SO. Hierdoor krijgt de client minder begeleidingshuisbezoeken gedurende de afgesproken anderhalf jaar.

*Ook gebeurt het in geval van het laat bereiken van een cliënt, dat deze de begeleiding weigert omdat het toch goed gegaan is gedurende de maanden waarin ze onbereikbaar waren.

*Moeders die werken zijn vaak niet bereid om deel te nemen aan het programma.

6.2 Blik in de toekomst

Om Stevig Ouderschap op heel Aruba uit te kunnen voeren zal er voor elke wijk zeker een SO - verpleegkundige ingezet moeten worden. Alleen voor de wijken Sta Cruz en San Nicolaas is extra personeel aangevraagd. De onderhandelingen voor de twee personeelsleden zijn nog niet rond.

Om de werkdruk aanzienlijk te verminderen zou het aanstellen van een personeelslid voor de administratie en het invoeren van de vragenlijsten online een goede oplossing zijn.

Hoofdstuk 7. De Tienermoederconsulent

Per 1 Juni 2012 is in samenwerking met de Ministerie van Sociale Zaken deze tweeledige functie in het leven geroepen die zowel uit een Preventief als een Curatief programma bestaat

Hoofddoel Tienermoederconsulent

Het creëren van een veilige en gezonde ontwikkeling voor de jeugd in de toekomst

De missie en de visie die bij het hoofddoel behoren en die aansluiten bij het Wit Gele Kruis zijn als volgt:

Missie: “Professionele ondersteuning bieden aan tienermoeders in de leeftijd van 11 t/m 19 jaar door middel van preventieve en curatieve interventies met als doel de leefomgeving van de tienermoeder en haar baby zo veilig en gezond mogelijk te maken en te behouden”.

Visie: “Zowel preventieve als curatieve maatregelen nemen om het percentage van tienermoeders binnen Aruba terug te dringen”.

7.1 Wat houdt een tienermoederconsulent in?

De tienermoederconsulent is verantwoordelijk voor de begeleiding van de (toekomstige) tienermoeders. Er worden op Aruba namelijk veel meisje op jonge leeftijd moeder. Er zijn tienermoeders die goed in staat zijn om met hun zwangerschap om te gaan en/of gesteund worden door de familie waardoor ze relatief weinig problemen ondervinden. Maar de meeste tienermoeders komen uit ‘Multi probleem’ – situaties. De problemen doen zich voor op verschillende leefgebieden, te denken valt aan:

- Financiële problemen
- Sociale problemen
- Psychische problemen
- Huisvesting
- Dagbesteding
- Zingeving
- Lichamelijk functioneren
- Praktisch functioneren

De tienermoederconsulent begeleidt een tiener in zijn ontwikkelingsfase met de problemen die zij daarbij ondervind met als doel:

‘ Het creëren van een veilige en gezonde ontwikkeling voor de jeugd in de toekomst’.

Het maatschappelijk hoofddoel van de tienermoederconsulent is als volgt:

“ Het bereiken van een adequaat voorzieningenniveau afgestemd op het welzijn en de behoefte van de tienermoeder”.

7.2 Wat zijn de taken van de tienermoederconsulent?

De tienermoederconsulente gaat kijken met wat voor methode/werkwijzen de tienermoeders het beste geholpen kunnen worden m.b.t. de problemen die zij ervaren tijdens en na de zwangerschap. Daarbij wordt gekeken welke instanties hierbij kunnen helpen. Dit wordt ook wel herstelgericht (curatief) werken genoemd.

Daarnaast gaat de tienermoederconsulent kijken hoe de seksuele educatie kan worden verbeterd om het percentage tienermoeders te verlagen (preventief).

Welke curatieve en preventieve interventies onder de taken van de tienermoederconsulent vallen zal hieronder nader toegelicht worden.

Preventieve interventies:

- **A.Voorlichting over tienerzwangerschap aan onderwijs, kinderen en ouders;** een zwangerschap bij tienermoeders is over het algemeen geen bewuste keuzen. Vaak is het zwanger zijn een gevolg van het verkeerd gebruiken van anticonceptie middelen. Daarnaast zijn jongere meiden soms naïef en denken dat het hen niet zou overkomen om zwanger te raken. De tienermoederconsulent geeft goede, professionele voorlichting over wat het betekent om op jonge leeftijd moeder te worden met als doel een bijdrage te leveren aan onbedoelde zwangerschappen.
- **B.Organiseren van workshops;** De workshops zijn een variatie op de voorlichtingen die op school gegeven worden. Met de workshops gaat de tiener zelf met praktische zaken aan de slag.
- **C.Informatieavonden aan ouders;** De tienermoederconsulente geeft tijdens deze informatieavonden informatie over seksualiteit. De ouders krijgen handvaten over hoe zij hun kind het beste kunnen informeren over het onderwerp. De meeste Arubanen zijn rooms-katholiek opgevoed waardoor op het onderwerp seksualiteit een groot taboe staat. Aan de tienermoederconsulente de taak om het onderwerp toch bespreekbaar te maken.
- **D.Organiseren van lezingen en congressen;** De lezingen en congressen worden in samenwerking met andere organisaties georganiseerd. Dit met als doel de kwaliteit van zorg te toetsen door middel van het uitwisselen van ervaringen, kennis en informatie over de huidige ontwikkelingen. Zo vond er in september 2013 een week congres plaats met als thema “ **Ban papia tocante sexualidad** ”. Er kwamen sprekers uit Nederland, Curaçao en Aruba. Gedurende vijf dagen werden er presentaties gegeven over verschillende onderwerpen met betrekking tot seksuele educatie voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs. De tienermoederconsulent was bij dit congres ook aanwezig en heeft zelf ook gesproken over de actuele situatie van de tienermoeders op Aruba.

Curatieve interventies

- **Begeleiding tijdens de zwangerschap (voorzorg);**
Indien de tienermoeder via school, huisarts of verloskundige is aangemeld bij het Wit Gele Kruis zal de moeder te maken krijgen met de tienermoederconsulent. Zij zal de moeder dan ook begeleiden tijdens de zwangerschap met als doel de gezondheid van zowel de moeder als het ongeboren kind in stand te houden. Factoren die aandacht kunnen vergen zijn als volgt:
 - o **Drugs en/of alcohol gebruik tijdens de zwangerschap;** de tienermoederconsulent geeft voorlichting over de gevolgen van het gebruik voor zichzelf en de baby. Daarnaast schakelt de tienermoederconsulent de Consultorio Pa Asuntonan Di Adiccion (CAA) in voor een consult. Dit is een instantie die mensen helpt bij het afkicken.
 - o **Slechte eetgewoonte;** de tienermoedersconsulente schakelt een diëtiste in.

- **De tienermoeders stoppen met school;** de tienermoederconsulente geeft zoveel mogelijk voorlichting om de moeders bewust te maken van hoe belangrijk het is om naar school te gaan.
 - **De tienermoeder heeft professionele hulp nodig op psychosociaal gebied;** de tienermoederconsulent probeert in eerste instantie zoveel mogelijk tot een uitweg te komen. Indien dit niet lukt, zal de tienermoederconsulent functioneren als bemiddelaar tussen de tienermoeder en een andere instelling die professionele hulp kan bieden.
 - **De tienermoeder heeft nauwelijks een sociaal netwerk;** de tienermoederconsulente organiseert bijeenkomsten voor tienermoeders (ouders) om op die manier steun bij elkaar te kunnen vinden.
 - **De tienermoeder verkeert in financiële moeilijkheden;** de tienermoederconsulente schakelt maatschappelijk werk van de Dienst Sociale Zaken in.
- **Begeleiding na de bevalling (nazorg)**
- **Huisbezoeken;** De tienermoederconsulent komt vanaf de 16^e week van de zwangerschap bij de tienermoeder op bezoek. Deze duurt tot het kind 24 maanden oud is. De frequentie ligt op gemiddeld twee bezoeken per maand afhankelijk van de zorgvraag van de tienermoeder. De tienermoederconsulent werkt met de moeders intensief aan de volgende zes domeinen:
 - De eigen gezondheid van de moeder
 - De gezondheid en veiligheid van de directe omgeving
 - De levensloop- ontwikkeling van de moeder
 - De rol van de moeder als opvoeder in de verzorging van en interactie met het kind
 - De relatie van de moeder tot haar sociale omgeving.
 - Het gebruik maken van anticonceptie.
- Indien de tienermoederconsulent te maken heeft met risicovolle thuissituatie of met een minderjarige tienermoeder dan zal het huisbezoek in samenwerking gaan de voogdijraad (DVR).
- **Pedagogische begeleiding;** de meeste tienermoeders komen in een zware periode terecht omdat ze twee mijlpalen uit het leven in een keer meemaken: volwassen worden en moeder zijn. Indien pedagogische begeleiding nodig is schakelt de tienermoederconsulent een pedagoog in. De pedagoog zal de moeders bijvoorbeeld helpen met structuur aanbrengen in de dag, helpen verzorgen van het kind, opzoek gaan naar vrijetijdsbesteding, /bevorderen van zelfredzaamheid, bouwen aan haar eigenwaarde etc.
 - **Controle op de verzorging van de baby;** een veilige en gezonde omgeving is essentieel voor het grootbrengen van de baby. De tienermoederconsulente observeert tijdens de huisbezoeken of hier sprake van is.
 - **Omgang met de baby;**
 - **Opvoedingsondersteuning;**
 - **Begeleiding terug gaan naar school;** de tienermoederconsulente heeft als doel dat de moeder zo snel mogelijk weer terug gaat naar school. Bij de huisbezoeken wordt dit onderwerp dan ook uitgebreid besproken. De tienermoederconsulente houdt contact met maatschappelijk werk van school of de school coördinator om het proces terug naar school zo goed mogelijk te laten verlopen.

- **Begeleiding voorkomen tweede zwangerschap;** de tienermoederconsulent geeft voorlichting over voorbehoedsmiddelen. Het gebruik maken van de prikpil wordt hierbij besproken. De tienermoederconsulent verwijst een tiener naar de organisatie Famia Plania waar de tienermoeder ook om ondersteuning, informatie kan vragen. Daarnaast kan de tienermoeder bij Famia Plania ook de benodigde voorbehoedsmiddelen gratis krijgen.
- **Begeleiden hulpvraag moeder;** de tienermoederconsulent zal tijdens de begeleiding van de jonge moeders uitgaan van hun eigen empowerment. De tienermoeders zullen zelf ook met vragen komen. De tienermoederconsulent gaat de problemen gezamenlijk bespreken en zal niet met oplossingen komen. De tienermoederconsulent begeleidt het zoekproces naar de oplossingen, zodat tienermoeders leren zelf de eigen krachten te ervaren.
- **Aanbieden van een begeleidingsprogramma;** de tienermoederconsulent biedt een begeleidingsprogramma aan die afgestemd is op de zorgvraag van de tienermoeder. Er worden gezamenlijk doelen opgesteld die zullen leiden naar een veilige en gezonde ontwikkeling voor zowel de tienermoeder als de baby.
- **Organiseren van ontmoetingsgroepen;** de tienermoederconsulent organiseert ontmoetingsgroepen waar tienermoeders terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning. Zo worden er workshops gegeven met als doel de tienermoeders meer inzicht te geven over hun eigen verantwoordelijkheden en ze meer zelfstandig te laten functioneren.
- **Opvoeding ondersteuningscursus voor jonge moeder/ vader;** de tienermoederconsulente werkt hierbij samen met de opvoedwinkel. Het is een pilot waarmee gestart wordt in mei.
- **Inloop/ ontmoetingspunt wijkgebouw Savaneta;** Een centraal ontmoetingspunt heeft een sterke preventieve functie. Door zwangere meiden en jonge tieners al in een vroeg stadium te ondersteunen, kan voorkomen worden dat er later problemen ontstaan.

7.3 Met welke instanties werkt de tienermoederconsulent samen?

De tienermoederconsulent werkt met verschillende instanties samen. Er zijn namelijk veel organisaties die zich met verschillende onderwerpen bezig houden. Voor een tienermoeder is het vaak lastig om te weten waar ze terecht kan met vragen. Om bijvoorbeeld kinderopvang te regelen heeft een tienermoeder de hulp van Fundacion Pa Nos Muchanan (FPNM) nodig om advies te krijgen over de verschillende soorten opvang en waar ze rekening mee moeten houden. De tienermoederconsulent kan bemiddelen tussen verschillende organisaties en een tienermoeder ondersteunen bij het vinden van de juiste hulp. Met welke organisaties de tienermoederconsulent tot dusver samenwerkt zijn als volgt:

1. School

Een tienermoeder kan via school bij de tienermoederconsulent aangemeld worden. Het is de bedoeling dat een tienermoeder na de bevalling weer zo snel mogelijk terug naar school gaat. De tienermoederconsulent houdt contact met de maatschappelijk werkster van school of de school coördinator om zo een tienermoeder zo goed mogelijk weer naar school te begeleiden. Daarnaast geeft de tienermoederconsulent voorlichting op school. Om deze voorlichting te kunnen geven moet er contact zijn tussen de consulent en school.

2. Voogdijraad

Als de tienermoederconsulent tijdens de huisbezoeken een ongezonde leefsituatie constateert, maakt zij een rapport en schakelt zij de voogdijraad in om bij een volgend huisbezoek samen te gaan.

Indien de voogdijraad de ongezonde leefsituatie bevestigd worden er maatregelen getroffen. De huisbezoeken zullen ook vaker gezamenlijk plaatsvinden. Indien de leefsituatie na een paar weken niet veranderd is, zal de baby uit huis geplaatst moeten worden. Een nauw samenwerkingsverband tussen de voogdijraad en de tienermoederconsulent is gedurende dit proces noodzakelijk.

3. Maatschappelijk werk van de Dienst Sociale Zaken.

Maatschappelijk werk zorgt voor de consulten bij de tienermoederconsulent.

4. Maatschappelijk werk van het ziekenhuis.

Een tienermoeder wordt in het ziekenhuis opgenomen om te bevallen. Indien de opname is beëindigd wordt de tienermoederconsulent op de hoogte gesteld over de opname periode. Er wordt onder andere aan de tienermoederconsulent medegedeeld waar zij gedurende de huisbezoeken op moet letten, wat er tijdens de opname is gebeurd, of er eventueel een diagnose is gesteld bij de tienermoeder waar aan gewerkt kan worden etc. Dit met als doel de continuïteit van zorg te bevorderen.

5. Diëtiste

De tienermoederconsulent kan een diëtiste inschakelen die advies en tips kan geven over de voeding voor de zwangere tienermoeder. Ook indien een tienermoeder is bevallen kan er een diëtiste ingeschakeld worden om ondersteuning en voorlichting te geven m.b.t. een gezond eetpatroon.

6. Verslavingszorg

Indien de tienermoederconsulent tijdens de huisbezoeken merkt dat er sprake is van drugs en/of alcohol gebruik zal de verslavingszorg ingezet worden. De tienermoederconsulente zal de tienermoeder (ouders) doorverwijzen naar de CAA. De CAA zal de tienermoeder (ouders) begeleiden bij het afkicken. In de tussentijd monitoort de tienermoederconsulente of de

tiernmoeder (ouders) de sessies volgen, hoe de begeleiding van het afkicken gaat, of er vooruitgang waarneembaar is etc.

7. Opvoedwinkel

De opvoedwinkel is in 2013 van start gegaan en richt zich voornamelijk op het preventieve gebied van de tiernmoeders. Zoals eerder verteld starten de medewerkers van de opvoedwinkel in samenwerking met de tiernmoederconsulente een pilot. De pilot houdt in dat de high risk tiernrouders gedurende zes maanden de kans krijgen om een cursus te volgen. Elke maand wordt er een onderwerp besproken vanuit de verschillende zorggebieden, zoals bijvoorbeeld de onderwerpen dagindeling en budgettering. Aan het eind van deze cursus krijgen de tiernrouders een diploma.

8. Famia plania

Bij deze instantie kunnen tiernmoeders terecht voor de pil, prikpil of andere voorbehoedsmiddelen zoals de condoom. De tiernmoederconsulent kan de tiernmoeder doorverwijzen naar deze instantie als preventie tegen zwangerschap. De organisatie richt zich ook op het geven van voorlichting op school over voorbehoedsmiddelen. De tiernmoederconsulent kan de tiernmoeders motiveren om naar deze voorlichtingen te gaan.

9. Cembrah

Cembrah is een platform bestaande uit verschillende instanties die zich bezig houden met de problematiek van tiernzwangerschap. De tiernmoederconsulent is vanuit het Wit Gele Kruis lid bij dit platform. Er vinden vergaderingen en bijeenkomsten plaats tussen de verschillende instanties met als doel de doelgroep tiernmoeders aan te pakken.

10. Fundacion Guiami

Indien er sprake is van een gezinsvoogd vanuit deze organisatie zal de tiernmoederconsulente hier nauw mee samenwerken om de situatie thuis te monitoren.

11. Nederland

Eenmaal per jaar gaat de tiernmoederconsulent naar Nederland voor bijscholing en om workshops te volgen. De organisaties waar ze mee samenwerkt zijn als volgt:

- GGD Apeldoorn
- GGD Groningen
- FIOM
- Movisie in Utrecht
- Hogeschool InHolland

12. Casa Cuna

Project begeleid wonen voor tiernmoeders

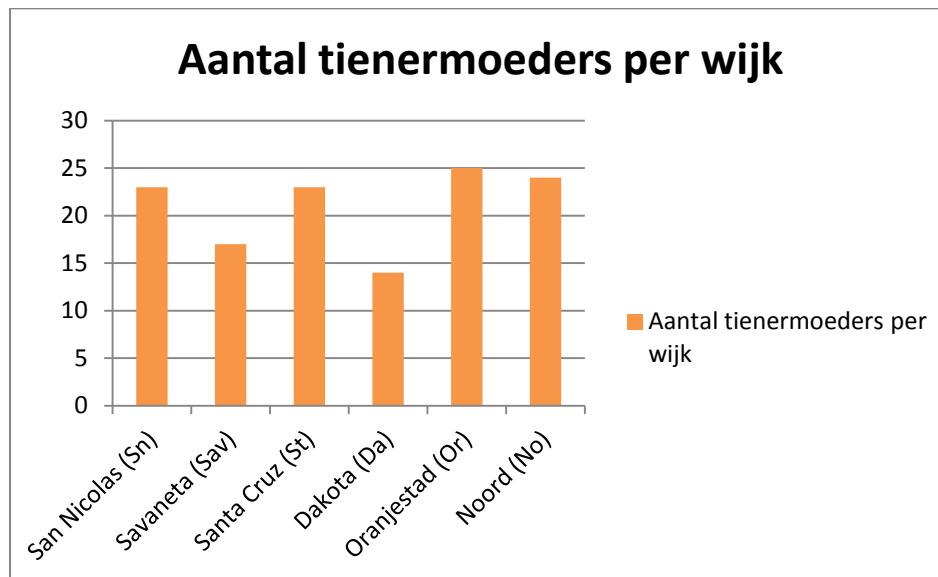
Tijdens het Congres 'Ban Papia tocante Sexualidad 2'

7.4 Aantal tienermoeders per wijk

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van het aantal tienermoeders per wijk op Aruba. De wijken die opgenomen zijn in dit overzicht zijn San Nicolas, Savaneta, Santa Cruz, Dakota, Oranjestad en Noord. Zoals weergegeven is in de tabel komt het grootste aantal tienermoeders voor in de wijk Oranjestad (25). Daarna volgt Noord (24), Santa Cruz (23) en San Nicolaas (23). Het minst aantal tienermoeders zitten in de wijk Savaneta (17) en Dakota (14).

Tabel van het aantal tienermoeders per wijk in 2014

Wijk	Aantal Tienermoeders
1. San Nicolas (Sn)	23
2. Savaneta (Sav)	17
3. Santa Cruz (St)	23
4. Dakota (Da)	14
5. Oranjestad (Or)	25
6. Noord (No)	24
Totaal	126

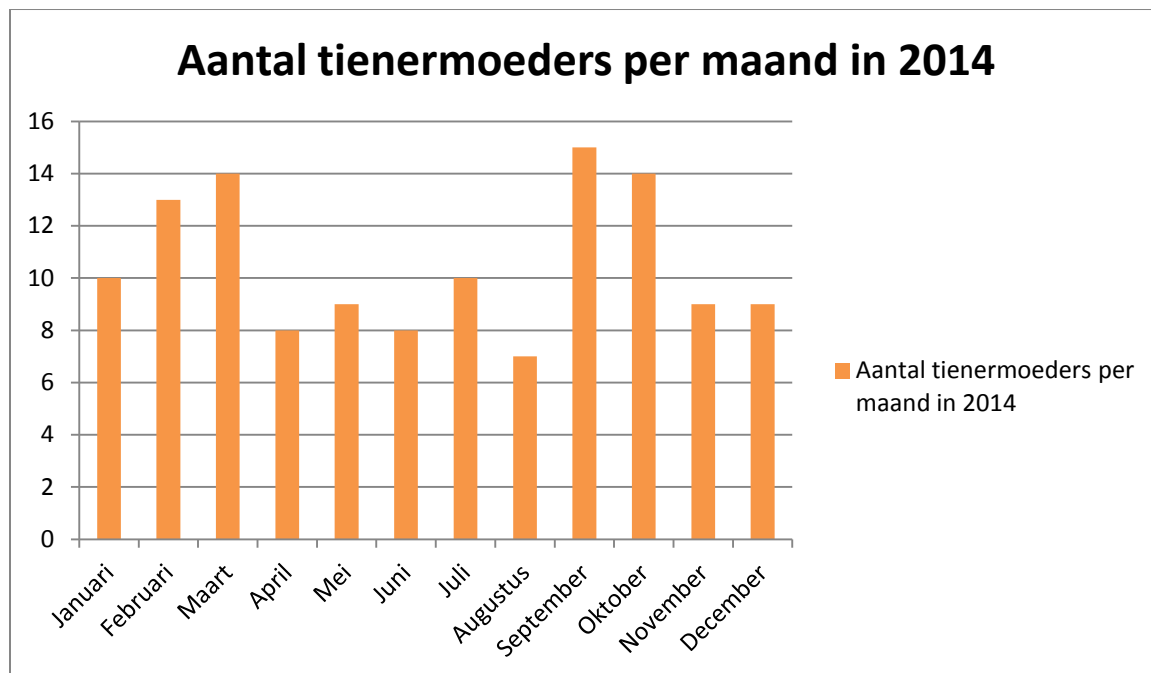

7.5 Aantal tienermoeders per maand

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van het aantal tienermoeders per maand in 2014. Zoals te zien is in de grafiek zijn de meeste tienermoeders bevallen in de maand september (15). Daarna volgt oktober (14) en maart (14). Het minst aantal tienermoeders is bevallen in de maand augustus (7).

Tabel van het aantal tienermoeders per maand in 2014

Maand	Aantal tienermoeders
Januari	10
Februari	13
Maart	14
April	8
Mei	9
Juni	8
Juli	10
Augustus	7
September	15
Oktober	14
November	9
December	9
Totaal	126

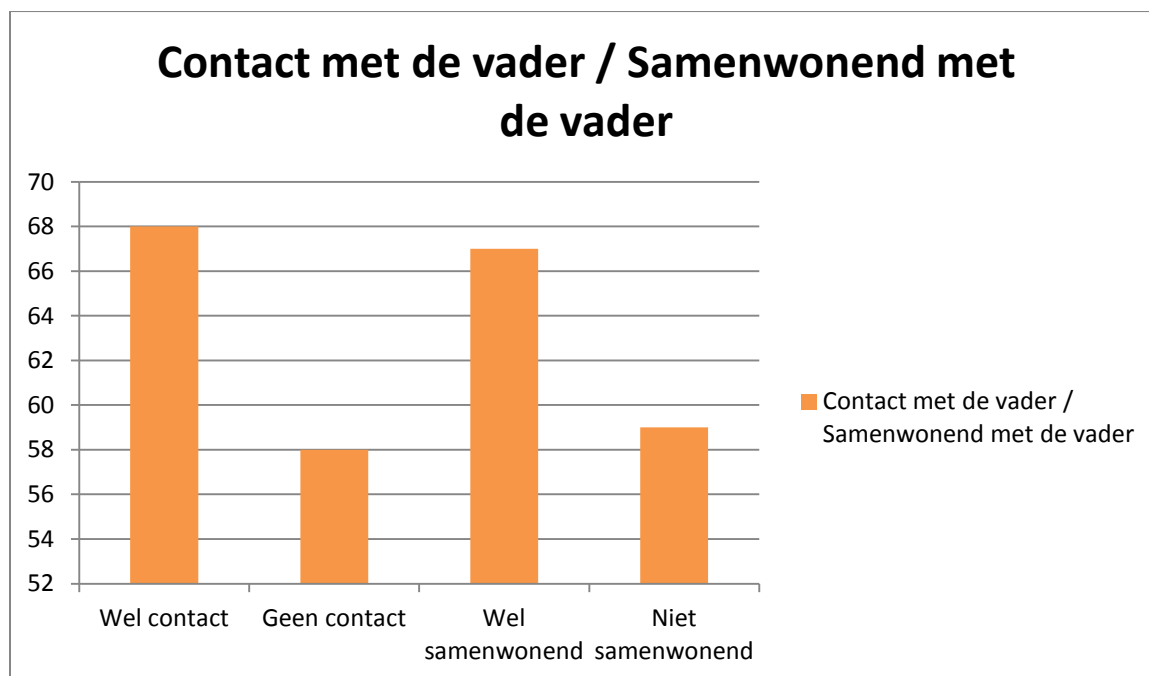

7.6 Contact met vader

In dit hoofdstuk wordt een overzicht weergegeven van het aantal tienermoeders dat contact heeft met de vader. Onder contact wordt verstaan communicatie door middel van email, telefoon maar ook mondeling. Bij geen contact zijn alle communicatielijnen met de vader verbroken. Daarnaast wordt er eveneens een overzicht weergegeven van het aantal tienermoeders dat samenwoont met de vader van hun kind. In 2014 hebben 68 tienermoeders contact met de vader van hun kind en woont 67 van de tienermoeders met de vader van hun kind samen.

Tabel contact met de vader

Contact met de vader	Aantal
Wel contact	68
Geen contact	58
Totaal	126

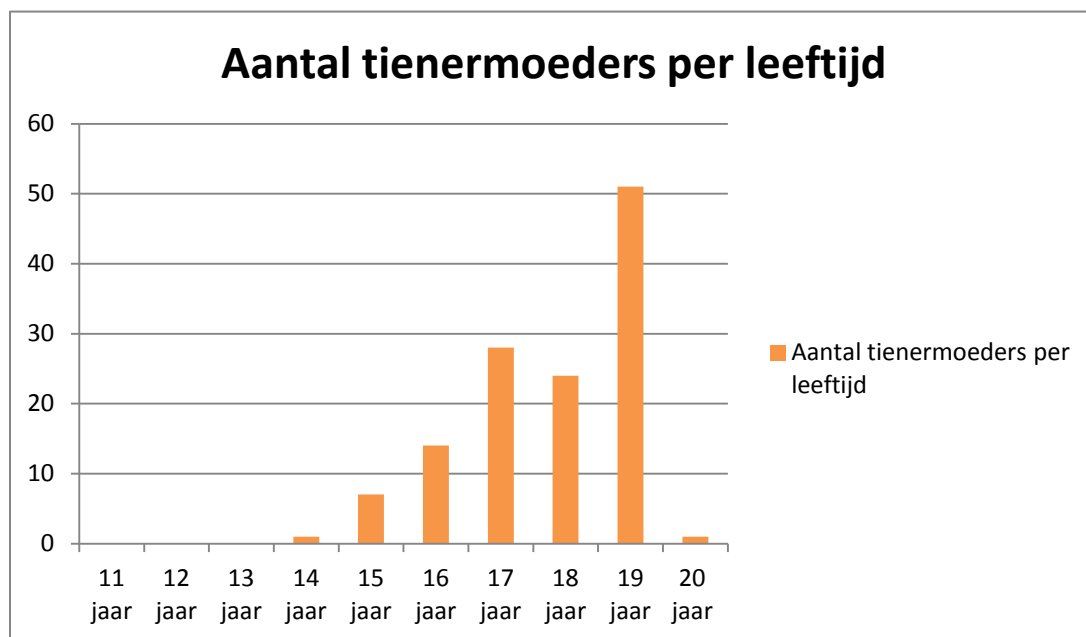
7.7 Leeftijd van de tienermoeder

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de leeftijd van de tienermoeders die zich aangemeld hebben bij het Wit Gele Kruis. De leeftijd die gehanteerd wordt bij het begrip 'tienermoederschap' is 11 tot en met 19 jaar. De leeftijd waarop de meeste tienermoeders bevallen zijn is 19 jaar (51). Daarna volgt 17 jaar (28) en 18 jaar (24). Er zijn in 2014 geen tienermoeders bevallen op de leeftijd van 11 tot en met 13 jaar.

Tabel leeftijd van de tienermoeders in 2014

Leeftijd	Aantal
11	-
12 jaar	-
13 jaar	-
14 jaar	1
15 jaar	7
16 jaar	14
17 jaar	28
18 jaar	24
19 jaar	51
20 jaar *	1
Totaal	126

* de leeftijd 20 jaar valt officieel buiten de tienermoeder leeftijd maar wordt in dit geval nog wel meegeteld met de tienermoederregistratie omdat de jonge moeder zich aangemeld heeft voordat ze 20 werd.

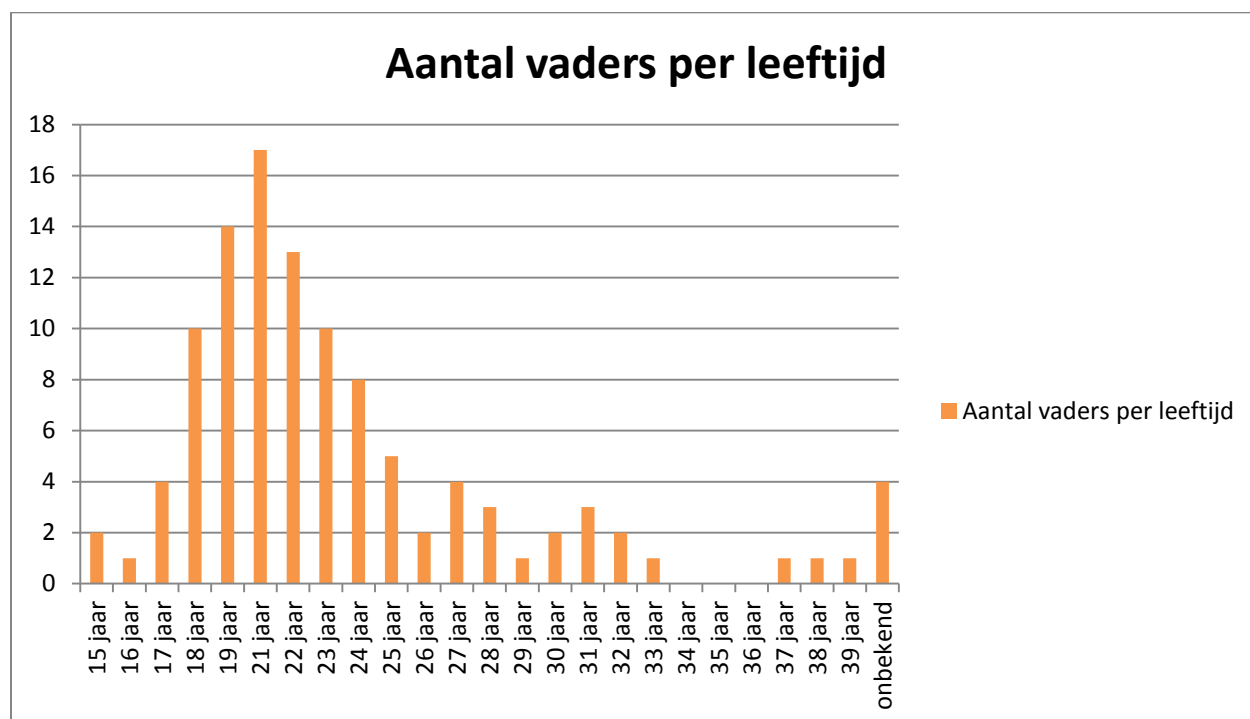
7.8 Leeftijd van de vader

In dit hoofdstuk wordt een overzicht weergegeven van de leeftijd van de vader. De leeftijd van de vader varieert sterk, namelijk tussen de 15 en de 39 jaar. De leeftijd van de meeste vaders is 20 jaar (17) en 21 jaar (17). De jongste vaders zijn 15 jaar (2) en de oudste vader is 39 jaar (1). Van vier vaders is de leeftijd onbekend. 24% van de vaders zijn 19 jaar of jonger en vallen onder de categorie tienervader.

Tabel leeftijd van de vaders in 2014

Leeftijd	Aantal
15 jaar	2
16 jaar	1
17 jaar	4
18 jaar	10
19 jaar	14
20 jaar	17
21 jaar	17
22 jaar	13
23 jaar	10
24 jaar	8
25 jaar	5
26 jaar	2
27 jaar	4

Leeftijd	Aantal
28 jaar	3
29 jaar	1
30 jaar	2
31 jaar	3
32 jaar	2
33 jaar	1
34 jaar	-
35 jaar	-
36 jaar	-
37 jaar	1
38 jaar	1
39 jaar	1
Onbekend	4
Totaal	126

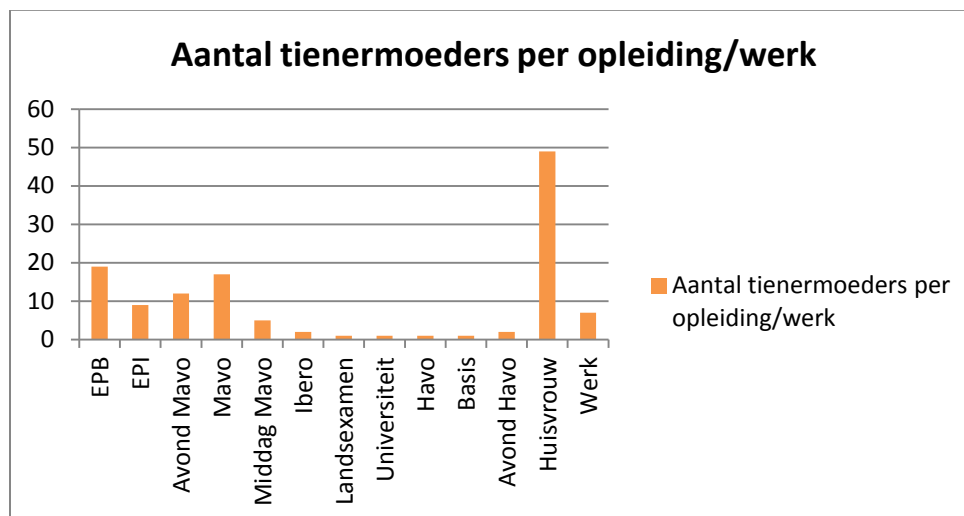

7.9 School/werk van de tienermoeder

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de opleiding en of het werk van de tienermoeders. Van alle tienermoeders gaan er 70 naar school toe, 49 tienermoeders zijn huisvrouw en 7 hebben een baan. Het meest aantal tienermoeders die een opleiding doet gaat naar EPB (19).

Tabel overzicht school/werk van de tienermoeders in 2014

School/werk	Aantal
EPB	19
EPI	9
Avond Mavo	12
Mavo	17
Middag Mavo	5
Ibero	2
Landsexamen	1
Universiteit	1
Havo	1
Basis	1
Avond Havo	2
Huisvrouw	49
Werk	7
Totaal	126

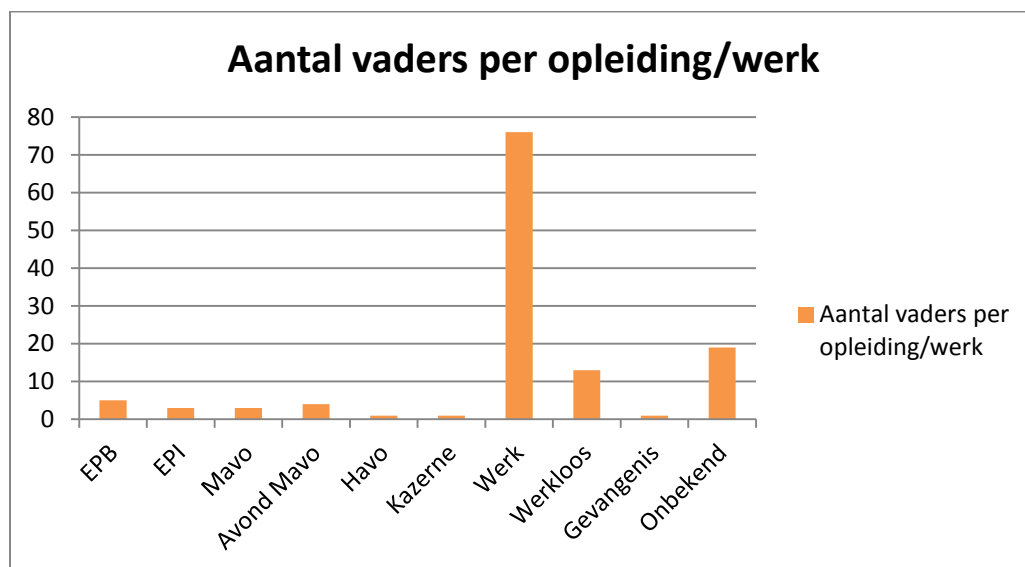

7.10 School/werk van de vader

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de school/werkzaamheden van de vaders. Van alle vaders gaan er 16 naar school toe. 77 van de vaders werken en er zijn 13 vaders werkloos. Er zit één vader in de gevangenis en van 19 vaders is de educatie/het werk onbekend. Van de vaders die naar school gaan, gaan de meeste vaders naar EPB (5).

Tabel overzicht school/werk van de vader in 2014

School/werk	Aantal
EPB	5
EPI	3
Mavo	3
Avond Mavo	4
Havo	1
Kazerne	1
Werk	76
Werkloos	13
Gevangenis	1
Onbekend	19
Totaal	126

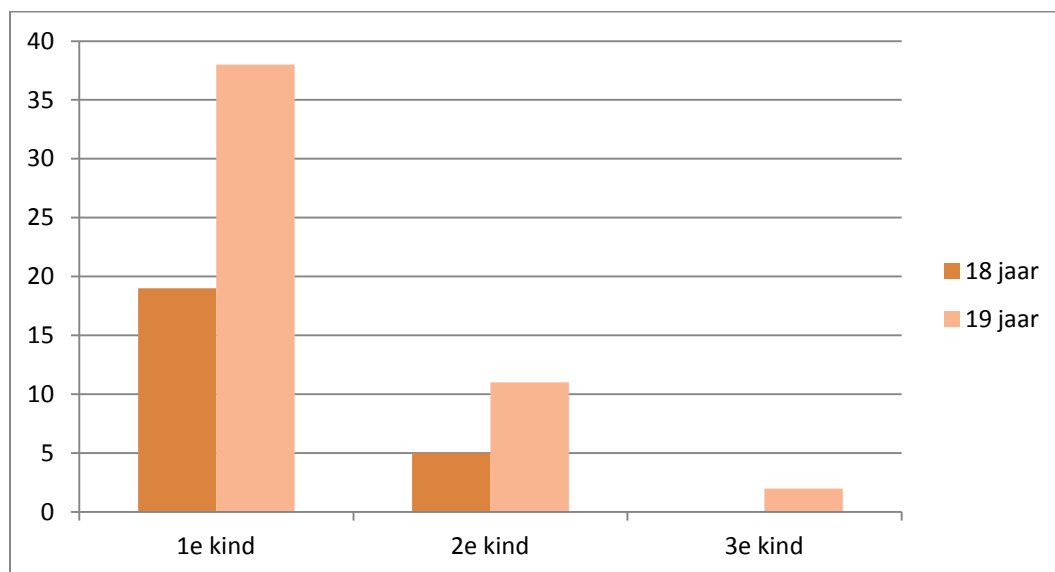

7.11 Aantal tienermoeders in de leeftijd 18 en 19 jaar met één of meer kinderen

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van het aantal tienermoeders in de leeftijdscategorie 18 en 19 jaar en van hun hoeveelste kind zij in 2014 zijn bevallen. In 2014 hebben 19 tienermoeders in de leeftijd van 18 jaar hun eerste kind gekregen. In de leeftijd van 19 jaar hebben 38 tienermoeders hun eerste kind gekregen. In de leeftijd van 18 jaar heeft geen enkele tienermoeder een derde kind gekregen, wel hebben 5 daarvan een tweede kind gekregen. In de leeftijd van 19 jaar kregen 11 tienermoeders een 2^e kind en 2 tienermoeders een 3^e kind.

Tabel tienermoeders 18 en 19 jaar met 1^e, 2^e of 3^e kind

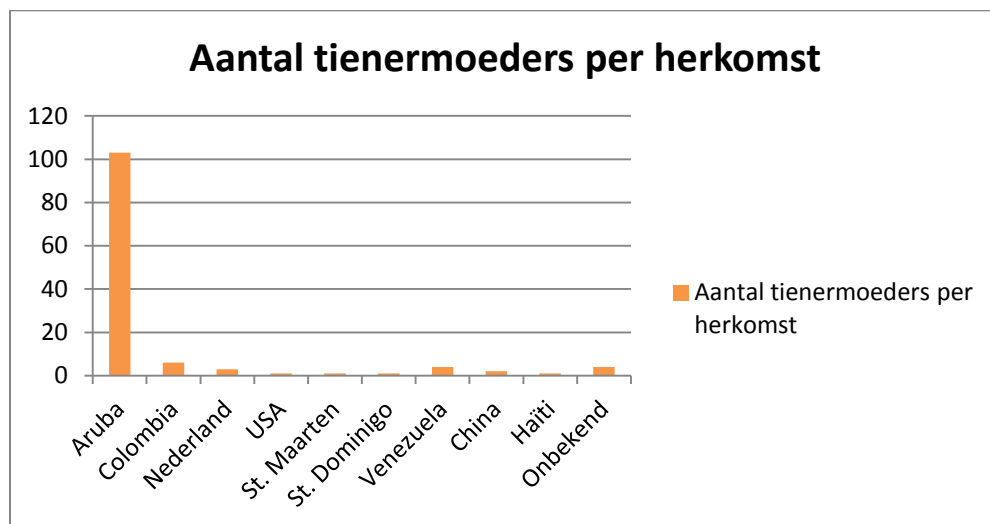
Leeftijd	1 ^e kind	2 ^e kind	3 ^e kind
18	19	5	-
19	38	11	2

7.12 Afkomst tienermoeder

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de afkomst van de tienermoeders die zich aangemeld hebben bij het Wit Gele Kruis in 2014. Het grootste aantal tienermoeders is afkomstig uit Aruba (103). Daarna volgen Colombia (6) en Venezuela (4).

	Totaal	Noord	Savaneta	San Nicolas	St. Cruz	Dakota	Oranjestad
Aruba	103	22	15	17	17	11	21
Colombia	6	1	1	2	1	-	1
Nederland	3	-	-	2	1	-	-
USA	1	-	-	1	-	-	-
St. Maarten	1	-	-	1	-	-	-
St. Domingo	1	-	1	-	-	-	-
Venezuela	4	-	-	-	2	2	-
China	2	-	-	-	1	1	-
Haïti	1	-	-	-	-	-	1
Onbekend	4	1	-	-	1	-	2

7.13 Blik in de toekomst

- Eén personeelslid om intakes te doen
- Eén personeelslid die op huisbezoek gaat bij de tienermoeders

*Cora Capel en Stina Segers brachten materiaal mee om te gebruiken tijdens de lessen
sexuele educatie gegeven op basis- en middelbare scholen*

Hoofdstuk 8. De Diëtiste

8.1 ATCO concrete

ATCO organiseert één keer per jaar een 'weight loss challenge' van drie maanden lang voor zijn medewerkers. Het is het idee dat alle werknemers om de twee weken naar de diëtiste in paradera gaan om te wegen, meten en de vordering bij te houden. Hiervoor moeten alle werknemers individueel bij de diëtiste langs komen voor een persoonlijke dieetplan. In het jaar 2014 hebben 40 werknemers deel genomen aan de activiteit en hebben ze in totaal **7 bezoeken** aan de diëtiste in paradera gebracht, op de volgende zaterdagen en de volgende tijdstippen:

Maand:	Dag:	Tijdstip:
Mei	3	08:00 – 17:00
	19	08:00 – 17:00
	31	08:00 – 17:00
Juni	14	08:00 – 17:00
Juli	4	08:00 – 17:00
	19	08:00 – 17:00
Augustus	2	08:00 – 17:00

8.2 Curso Furturo Mayor

De cursus voor toekomstige ouders, wordt vier keer per jaar georganiseerd en is bedoeld voor eerste keer ouders of ouders die geïnteresseerd zijn om informatie te krijgen over alles rondom de zwangerschap. Gedurende dit cursus geeft de diëtiste een lezing van +/- 1 uur over zwangerschap en voeding. In het jaar 2014 heeft de diëtiste in **totaal 2 lezingen** gegeven voor de Curso Futuro Mayor. Hier volgen de dagen en tijdstippen:

Maand:	Dag:	Tijdstip:
Maart	27	20:00 – 21:00
September	09	20:00 – 21:00

8.3 Privé lezingen

In het geval dat één of ander instantie, bedrijf of organisatie een lezing wil hebben over gezonde voeding en levensstijl wordt er aan de bel getrokken van de diëtiste. Een lezing duurt normaalgesproken tussen 1-1 ½ uur en wordt op verschillende locaties gegeven. In het jaar 2014 heeft de diëtiste **in totaal 5 lezing** gegeven, op de volgende dagen en tijdstippen:

Maand:	Dag:	Organisatie/bedrijf:	Doelgroep:	Tijdstip:
Maart	12	ATCO concrete	Volwassenen (gr.1)	15:30 – 17:30
April	1	ATCO concrete	Volwassenen (gr.2)	16:00 – 18:00
Juli	07	AMC Unicon	Volwassenen	15:00 – 17:00
November	28	Studenten EPI	18+	13:00 – 15:00
December	12	Web Aruba	Volwassenen	15:00 – 17:00

8.4 Lezingen bijgewoond

In het geval dat relevante en/of interessante lezing wordt gegeven, mag de diëtiste deze bijwonen indien mogelijk. In het jaar 2014 heeft de diëtiste **in totaal 6 lezingen** bijgewoond, op de volgende dagen en tijdstippen:

Maand:	Dag:	Thema:	Tijdstip:
Januari	15	Pathway nutrition diabetes management	18:30 – 21:00
	25	Informa bo mes	09:00 – 13:00
Februari	3	Obra di teatro education sexual	18:00 – 20:00
April	22	Sarcopenie	15:30 – 18:00
Juni	20	Bureau Tandzorg	14:00 – 16:00
Augustus	30	Traumatisch herstel	08:00 – 16:30

8.5 Algemene bijeenkomsten

Als diëtiste moet men ook verschillende bijeenkomsten bijwonen. Dit variëren van verschillende werkgroepen, maar ook instanties en bedrijven, over verschillende richtlijnen, projecten en dergelijke. In het jaar 2014 heeft de diëtiste **in totaal 17 bijeenkomsten** moeten bijwonen, op de volgende dagen en tijdstippen:

Maand:	Dag:	Groep:	Tijdstip:
Januari	15	Diëtisten Netwerk	18:30 – 21:00
	15	ATCO concrete WLC	16:00 – 18:00
	31	GVO	14:30 – 16:30
Februari	10	ATCO concrete WLC	16:00 – 18:00
	11	Evaluatie Curso Futuro Mayor	17:30 – 18:30
	11	Diëtisten Netwerk	19:00 – 21:00
	13	ATCO concrete WLC	16:30 – 18:30
April	11	ATCO concrete WLC	16:30 – 18:30
	14	Werkoverleg T&V	10:30 – 12:00
	28	ATCO concrete WLC	15:30 – 18:00
Juni	19	ATCO concrete WLC	16:30 – 18:30
	26	ATCO concrete WLC	16:30 – 18:30
Juli	1	AMC Unicon WLC	16:00 – 18:00
Augustus	20	ATCO concrete WLC	16:30 – 18:30
	26	ATCO concrete WLC	17:00 – 19:00
September	29	Werkoverleg T&V	11:00 – 12:30
November	28	GVO	14:30 – 16:30

8.6 Privé consulten

De taak van de diëtiste is voor een groot gedeelte het houden van privé consulten. Dagelijks worden zowel 1ste consulten van 1a 1 ½ uur en weegconsulten van 15 a 30 min ingepland. De doelgroepen variëren van zuigelingen tot ouderen, met of zonder verwijzing en met verschillende aandoeningen. In het jaar 2014 heeft de diëtiste **in totaal 798 privé consulten** gehouden. Dit is verdeeld op de volgende manier per maand:

Maand:	Aantal consulten:
Januari	78
Februari	61
Maart	53
April	62
Mei	109
Juni	88
Juli	54
Augustus	55
September	63
Oktober	70
November	65
December	40

Op de foto's twee clienten die afgevallen zijn naar aanleiding van de privé consulten

